

БЕРЕЗЕНЬ, Ч. 3 1981

MARCH, No. 3 1981

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

P. XXXVIII MARCH, No. 3 1981

БЕРЕЗЕНЬ, Ч. 3 1981 Vol. XXXVIII

Т. Шевченко. Благо тобі, друже брате	1
У.Л. Самота, самотність, самотність	1
С. Караванський. Жінці	3
Наша обкладинка. З прадавніх вірувань	3
І. Дибко-Філіпчак. Згадаймо словами поетів Т. Шевченка	4
Конкурс на наукові історичні твори	5
О. Мешко засудили на 5 р. заслання	6
Український Музей	7
І. Руснак. Збереження української спадщини	9
Т. Шевченко. Ми осінню.. В. Стус. Неначе стріли	9
Вітаємо з уродинами	10
Поставмо нагробок на могилі І. Борисової	11
А. Матушевська. Переправа через "зелену" границю	11
Тільки між нами і телефоном. Л. Калинович Дівич-вечір — чи "шауер"	12
О-КА. "Моя дитина — ніколи!"	13
Відгуки. Як неждано	13
Г. Совачева. Кризь пориви життя	14
Вісті з Централі. XIX Конвенція СУА	15
СФУЖО	16
Our Life	18
Вишивка.Л.В. Вишиваймо низинкою	22
Наше харчування. Л. Гриців. Городина	23
Дописи з діяльності Округ	24
Хроніка Округ	27
Посмертні згадки	33
Замість квітів	33, 36
Загальні збори	обкл.

Головна Управа СУА і Адміністрація Нашого Життя

108 Second Ave.
New York, N. Y. 10003
тел. (212) 533-4646

Our Life Editor Ulana Liubovych
тел. (212) 674-5508

Український Музей

203 Second Ave., New York, N.Y. tel (212) 228-0110

Видає Союз Українок Америки раз у місяць за винятком серпня.
Редактор — Уляна Любович
Редакційна колегія: Світлана Андрушків, Марія Барагура, Лідія Бурачинська, Любов Волинець,
"Розвага — забава" ред. Віра Андрушків.
Мовна редакція — Наталя Ливицька-Холодна.

Наша обкладинка. Микола Роговський. Тарас Шевченко. Лінорит 1966 р.
Our cover: Mykola Rohowskyj. Taras Shevchenko. 1966.

"Second-Class Postage Paid at New York, N. Y. and at additional mailing offices".

© Copyright 1981 Ukrainian National Women's League of America, Inc.
International Copyright Secured — All Rights Reserved
Made in U. S. A.

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ЕКЗЕКУТИВА

Іванна Рожанковська — голова
Олександра Різник — заступниця голови
Люба Волинець — заступниця голови
Христина Навроцька — заступниця голови
Марія Томоруг — заступниця голови
Ірена Чайківська — протоколярна секретарка
Марія Савчак — кореспонденційна секретарка
Олександра Кіршак — касирка
Іванна Ратич — фінансова секретарка
Оля Гнатейко - вільний член

РЕФЕРЕНТУРИ

Ірина Кіндрачук — організаційна
Дарія Маркусь — культурно-освітня
Ірина Руснак — музейна — мистецька
Ірина Лончина — виховна
Теодозія Савицька — суспільної опіки
Ірина Качанівська — касирка суспільної опіки стипендій
Олена Процюк — пресова — зв'язків
Люїза Сакс — статутова

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Ольга Муссаковська — голова
Поля Книш — член
Надія Попель — член
Евгенія Новаківська — заступниця
Оксана Микитин — заступниця

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Ліда Колодчин — Дітройт
Наталія Даниленко — Філядельфія
Оксана Щурова — Нью Йорк
Іванна Мартинець — Північний Нью Йорк
Ліда Гладка — Нью Джерзі
Ірина Кашубинська — Огайо
Марія Семків — Чикаго
Марія Гижа — Нова Англія
Тетяна Дурбак — Південний Нью Йорк

ПРЕДСТАВНИЦТВА

"НАШОГО ЖИТТЯ"

АНГЛІЯ:

Ukrainian Booksellers, 49 Linden Gardens
Notting Hill Gate, London W.2

АВСТРАЛІЯ: "Library & Book Supply"

16a Prospect St.
Gleeroy, W9, Victoria
Australia

ФРАНЦІЯ: Daria Melnykovych

c/o N. 7 887 93 de Paris
26 rue de Tercy, Paris 18-2,
France

НІМЕЧЧИНА: Ukrainischer Frauenverband

Haus der Begegnung
8 München 5, Rumfordstr. 21

Тарас Шевченко. Джангис Агач. Самітне дерево. Папір, акварель. 1848 р.
Taras Shevchenko. Janghiz — Agach. Water color on paper. 1848.

Благо тобі, друже-брате,
Як є в тебе хата.
Благо тобі, як у хаті
Є з ким розмовляти.
Хоч дитина немовляща,
І воно вгадає
Твої думи веселії...
Сам Бог розмовляє
Непорочними устами.

А тобі, мій одинокий,
Мій друже єдиний,
Горе тобі на чужині
Та на самотині.
Хто з тобою заговорить,
Привітає, гляне?..
Кругом тебе простяглася
Трупом бездиханним
Помарнілая пустиня,
Кинутая Богом.

1849

САМОТА, САМОТНІСТЬ, ОДИНОКІСТЬ

Березень. Місяць, що замикає перше чвертьріччя 1981 року. Перший місяць весни. Приходить піст, і наші думки вже при Великодні! Дні робляться довшими, наш настрій повинен бути сповнений радісного очікування, "передчуття радості", як назвав своє оповідання Євген Гуцало.

У швидкому вирі сучасного життя години, дні і місяці минають швидко — зашвидко. Наче через вікно поспішного поїзду мигають перед нами події, образи, люди. Ми інколи навіть не встигаємо пригланутися їм чи пережити їх, тішитися чи нехтувати ними, а вже наступає, набігає щось нове.

Правда дехто так звикне до метушні навколо себе, що хоч і нарікає на брак часу, то коли раптово все вмовкає і ніщо навколо нього (зовнішньо) не діється він вмикає телевизор, який вбиває той вільний "зайвий" час.

У більшості з нас не тільки зовнішні події беруть нас у свою орбіту, свій крутіж, але рідко буваємо самі без людей. Дехто за хвилинами самоти тужить, інший їх боїться. Алеж бувають різні самоти.

Еріх Фромм, американський психолог і соціолог каже, що психічно здоровій, повновартній людині самота час від часу потрібна, а то й необхідна. Інколи бояться самоти ті, які не хочуть стати сам-на-сам із своїм внутрішнім "я". Позитивна, корисна самота може бути виповнена по вінця внутрішніми переживаннями, роздумами чи враженнями. Самота серед природи, музики чи в улюбленому оточенні може принести не тільки відпочинок, але й відродження психічних сил, наснаження новими думками чи ідеями, а навіть може відновити й скріпити здібність любити людей і світ. Хоч є й такі, що люблять самоту бо погорджують світом, ненавидять його. Це можна сказати тільки про добровільну самотність, з якої можна повернутися, увійти знову в коло свої близьких, праці, оточення. Але буває

самота, на яку хтось приречений, з якої не можна добровільно звільнитися. Якої ж сили духа треба, щоб її пережити із нескаліченою душею чи навіть і розумом!

Перед нами лист. Він зі січня з часу Різдва і Йордану. і хоч ми думаємо вже про Великдень, то читаймо його, бо відбув він далеку дорогу з Казахстану:

*Різдво відсвяткувала однісенька, як мізинць.
Повечеряла традиційними стравами, молилася за всіх.
Колядувала для всіх, а потім мріяла у безконечність.*

*На дозвіллі родяться предивні асоціації і слова
сплітаються випадково, як ось власне ці:*

*Слова, що на серці
лягли акварельно
не змалювати
не передати
Бо розчахнулося небо,
Бо грім і блискавка,
Бо туга і щем...
А вони лискоцуть
як калина
обмита дощем.
— Слова, що на серці лягли...*

*щиро вітаю всіх, Здоровлю і зичу погідних днів
Ірка*

*Дорогі пані!
Щиросердечно дякую Вам за різдвяні побажання.
Сьогодні навечір'я Йордану. Думками переношуся у той далекий час, коли на львівському ринку освячували воду під чудові мелодії співаної Служби Божої.
А хрест льодовий весь у смеречині, а радість дзвонів з церков...*

Хай Вам щастить у житті, хай Всевишній ніколи не опускає Вас

Ірка

Докінчення на ст. 6

СВЯТОСЛАВ КАРАВАНСЬКИЙ

ЖІНЦІ

О, жінко!

Вічна загадка життя!

Ти — нерозкрита чарівнича книга,
В якій сполучено захопливу інтригу
З глибинню дум та мудрістю буття.

Ти — хміль, що будить нас до дій та ігор
Й пече вогнем наш мозок і чуття,
Але, хто п'є, той славить це пиття,
Хоч терпить мук безжалісну кормигу.

Ти — та, якій простяться всі гріхи,
Промінням зір оздоблена довіку,
Шляхи твої це Богові шляхи!
Скоряючи природи сили дикі
І кров свою ллючи у боротьбі
Ми завжди й скрізь слугуємо тобі!

(з В. Брюсова)

НАША ОБКЛАДИНКА

На нашій обкладинці лінорит мистця Миколи Роговського. Живе він в Юніон, Н. Дж. Викладає мистецтво і є головою мистецького відділу Millburn, High School. В жовтні 1980 р. серія його рисунків "Хрестна дорога" була відзначена на 5-ій річній виставі сучасного релігійного мистецтва в Ньюарку.

Портрет Т. Шевченка роботи Миколи Роговського вибрали ми під час відвідин виставки графіки в ново-відкритій мистецькій галерії "Маяна" (Нью-Йорк 21 Сх. 7-ма вул.). Був там ряд праць М. Роговського з українською тематикою, а теж абстракти його ж роботи.

З прадавніх вірувань.

ВЕСНА-МАЯНА — ДОНЬКА ЛАДИ

Ось що оповідали люди О. Ю. Федьковичеві:

"До пізнання віри Христової наші люди вірили у Прабога-Вседержителя. Мав він чотири сини й п'яту дочку. Донька його — це наша мати земля, яку звали Ладою. Чотири сини звалися: перший — Ад-Гад, чи змій, володар пекла, власне чорт. Він ворогував з Богом, братами і сестрою; другий син — Яр-Ярило — св. Юр (?); третій — Рай, з котрого потім зробили Івана; четвертий — наймолодший Лад або Мир, з якого зробили Дмитра. Само сонце звали Святовидом і зображали його яко лицаря-богатиря в золотім шоломі і з сьома мечами коло боку, а восьмий у руці; він об'їздив землю білими кінями".

"А донька — земля Лада мала двоє діточок: одного сина — на ім'я король, — Радо-Князь-місяць та доньку Весну-Маяну, що її потім почали звати: Милана-Миланка, а звали її тому так, що цілому світу була вона мила, бо цей світ квітами і зеленим листом маєм уквітчала. А тому що лихий змій всім чинив зло, то він і завзявся Маланку — сестру місяця та в своє підземне царство запроторити. Він її таки нарешті вкрав, в той час, як її брат-Місяць був на полюванні. Але у діда змія її знову вкрав перший брат Безсильчик (у нас на Гуманщині звався Черчик) — Васильчик і з нею одружився. Отож, святкування Маланки мало символізувати весну, що вирвалася з неволі", — пояснює розвідку Ю. Федьковича П. Курінний.

(Проф. С.Килимник: Український рік у народніх звичаях в історичному насвітленні. Том I.)

Рисувала Слава Геруляк

ЗГАДАЙМО СЛОВАМИ ПОЕТІВ — ТАРАСА ШЕВЧЕНКА.

І знов березень, і котрий то вже раз зустрічаємо на сторінках преси ім'я Тараса Шевченка, а скільки ж то наукових праць, дописів читали ми не раз. Господи, кому не знаний шлях Його життя? Кого ж бо — до глибин душі — не зворушують Шевченкові слова? Та не лише зворушують, за словами В'ячеслава Чорновола:

"Шевченкове слово й досі вириває крик обурення проти гнобительства і досі стискає серце пекучим жалем над мукою зневолених і пориває до боротьби за волю. Бо народ підійшов до творчості Шевченка із світовими мірками, зрівнюючи його із геніями світу. Але хто, із світових геніїв, може похвалитися таким величезним, безпосередньо революціонізуючим впливом на народ?"

Це слова, сьогоднішньої України, людини інтелектуаліста, на якого і досі діє дух генія і кличе стати в обороні правди і поневоленого народу.

Отже, зупинімося над тим, як саме народ, словами своїх письменників, поетів заговорив, почерез роки, про Шевченка:

У львівському журналі "Зоря" з 1891-го року, Іван Франко пише про нього:

— "Той, що перед кількома роками ще мусів тремтіти перед грізним поглядом свого пана, Той, самий, яким торгували, якого оцінювано і продано за 2.500 рублів — стає провідником цілого народу, виступає, як борець за потоптані людські права, як захисник всіх кривдженних і переслідуваних, а від першої появи в друку Його творів — першорядним світилом української літератури.

Справді в історії всесвітньої літератури мало знайдено прикладів подібної зміни долі. Тим вибранцем долі, якому судилося з найтемнішого дна суспільності виплинути на її соняшну поверхню, щоб по кількох роках свобідного життя знова з роздertoю душею і надламаню надією провалитися в темну пропасть заслання. Тою справді надзвичайною, високотрагічною появою був Тарас Шевченко, досі найбільший поет український".

В журналі "Україна" в 1925 році надрукована стаття, авторства Івана Франка, "Темне царство", для епіграфа статті послужила "Присвята":

— "Він був сином мужика-селянина, і став володарем у царстві духа.

Він був кріпаком, і став велетнем у царстві людської культури.

Він був самоуком, і вказав нові, світлі і вільні шляхи професорам і книжним ученим.

Десять літ він томився під вагою російської солдатської муштри, а для волі України зробив більше, ніж десять переможних армій.

Доля переслідувала його в житті, скільки лиш могла, та вона не зуміла перетворити золота його душі у ржю, ані його любові до людей у ненависть і погорду, а віри у Бога у зневагу і песимізм.

Доля не шкодувала йому страждань, але й не пожаліла втіх, що були із здорового джерела життя.

Найкращий і найцінніший скарб доля дала йому лише по смерті — невмирущу славу і всерозквітаючу радість, яку в мільйонах людських сердець все наново збуджува-тимуть його твори.

Отакій був і є для нас, українців, Тарас Шевченко."

Ось, що писав великий поет Іван Франко про Того, кого називав найбільшим. А перекликом років, в унісон словам Івана Франка заговорив, тоді ще з Мордовії, Святослав Караванський:

— "Жив поет із серцем Прометейя, у гурті заляканих людей..."

Жив з пігмєями й не став пігмєєм! Вмер а все лишився Прометей.

...Він служив в поезії солдатом — тільки вмерши, Генералом став".

Так, пробуджував голос "Генерала" із глибокого сну-ярма, бо за словами Олеса Бабія: —

"Скрізь темрява, усюди тїнь, усюди схилена покора, скрізь тільки відгомін квилїнь, і всюди паном лютий ворог. Аж тут нараз, як в тишу грїм, аж тут нараз, мов буря, вітер, посланїє усїм-усїм: — Вставайте кайдани порвіте!"

Вставали люди, випрямовували хребти, бо не перестав кликати Шевченко, лунав його голос просторами років, а як кликав? Про те, пише один із шестидесятників Михайло Осадчий:

— "Розкуйтеся заковані люди" — гримів над кручами Тарасів глас. Україно мила, бути чи не бути...? Зелений стрій тополь мов лісовий потїк. Весняний грїм гримів — революційний вік! І пробудилися дерева, квіти й люди..."

Будилися люди з просоння, з обайдужїння, з інертного стану і

... "по безсмертному шляху ішли хохли, русини, малороси, щоб зватись українцями"...

І про ту зворотну хвилину у національній свідомості пише Іван Драч у "Симфонії про смерть Шевченка", пише, як Мати — Вкраїна йде петербурзьким шляхом прощати дорогого Сина... А відтак

"до труни із кленового безсмертя Шекспїр підходив із глибини столїть і Бетговен припав на груди вогняного брата, вислухував громи в Тарасовїй грудї".

На таких то висотах бачить молодий поет свого великого Поета: Шекспїр і Бетговен вийшли зустрічати, значить генїї по генїя прийшли, щоб у світ безсмертя провести...

Тарас Шевченко став Батьком для всіх поетів, в усіх епохах часу. Тих поетів, що породило, у них свідомість національну, його слово; Слово Тараса, що стало моттом у змаганні до волі у не одному літературному творі молодих поетів. А слова його просякнуті любов'ю до ближнього, перекликались із

словами самого Христа. Бо заледве чи можливим буде до здійснення "Заповіт" його, якщо не буде братньої любови, тої про яку так часто згадує Шевченко:

— *"Обніміте брати мої, молю вас, благаю, обніміте найменшого брата"*.

Ті поети, що розуміють достатньо суть величі його кличів з трепетом приходять до нього і питають, як ось Ліна Костенко:

— *"А як же ми, співці краси земної? Чи голоси у нас не ослабі?"*

Чи не потонуть у вітрах простору? Чи сприймуть велич нової краси?..

Тарас гранітний дивиться суворо: — А ви гартуйте ваші голоси!

Не пустослів'ям, пишним та барвистим, не скаргами, не блькотом надій,

не криком, не переспівом на місці, а заспівом в дорозі нелегкій."

Ой, не легка дорога життя була Шевченкові, не легка тоді, і не легка вона і тим, що вибрали шлях намічений Його словом, не легка й по сьогодні. Не одні йдучи дорогою життя, вказаною словами Шевченка, опиняються аж у Мордовії... На шляху тому, пише молодий поет Анатолій Лупиніс:

— *"Тарасе батьку, кривавий пил. Ні, ні не спали ми. Піднялися потоптані знамена. Хиталися підвалини тюрми, "Не вмерла ще" співали ми надхненно, співали та обривав той спів... багнет"*.

Мозаїкою слів вшановуємо Шевченка рік у рік. Але чи лиш у березні слід нам його згадувати? Таж доля Шевченка переплетена із долею українського народу повсякчасно; але найважливіше те, що він писав і для "ненароджених". А чи зуміють вони читати його твори? Призадумайтесь над тим серйозно,

чи: "і чужого научайтесь, свого не цурайтесь" — сказане Шевченком знайде у житті грядучих поколінь застосування? Чи зуміють грядучі покоління, діти наших дітей, читати українською мовою те, що Шевченко писав, писав такою великою ціною, ціною власного життя. Бо Москва ні за що інше як тільки за його літературну творчість жорстоко його карала. Про той факт Шевченко сам пише у листі до друга з Новопетрівської кріпости:

— *"В 1850-му році, коли мене перевозили із орської фортеці у Новопетрівськ на дорозі знайшов я свіжу вербову гілочку, хтось зірвав її з дерева і кинув на поталу. Я підняв її і привіз у фортецю. Встромив її в землю. На весну вкрилась листям вона. Я її доглядав і зараз вона стала вже великим деревом, із дозволу фельдфебеля я розкошую собі у тіні густій. В цім літі задумав намалювати її, розуміється таємно. Вербка моя, нація моя, нагадає мені легенду про розбійника, що покаявся"*...

Навівши цю легенду Шевченко закінчує лист такими словами:

— *"Вербка моя виросла і покриває мене у спеку своєю густою тінню, але відпущення гріхів моїх, як нема — так нема! Але, той був розбійник, а я, о, моя доле — письменник"*.

В 1964 році група поетів шестидесятників поїхала оглядати місце заслання Шевченка. І привезли вони пагінець верби — "Шевченкову надію" — посадили в Києві. Галузочка прийнялась і росте, а з нею надія у тих, що привезли її... Посадімо і ми, при дорозі — від душі до серця — гілочку "Шевченкової надії", виплекаймо "гілочку" увагою до "Заповіту" і братньою любов'ю, щоб здійснилися Його слова, що:

*"Встане Україна,
світ правди засвітить
і помоляться на волі
невольничі діти..."*

КОНКУРС НА НАУКОВІ ІСТОРИЧНІ ТВОРИ ФОНДУ ІМ. ЛЕСІ І ПЕТРА КОВАЛЕВИХ

Діловий Комітет Союзу Українок Америки для конкурсу на наукові історичні твори фонду ім. Лесі і Петра Ковалевих повідомляє, що на конкурс, розписаний у 1977 р. з реченням до 31-го грудня 1978 р. вплинула недостатня кількість творів.

Тому то Союз Українок Америки проголошує наступний конкурс на науковий історичний твір з реченням надсилання творів до 31-го грудня 1981 р. Попередньо надіслані твори будуть включені до новорозписаного конкурсу.

На нагороди призначено 1000.00 дол.

Згідно з бажанням фундаторів, твір повинен мати позитивне державницьке наświetлення, при чому тему можна зачерпнути з будь-якого відтинку української історії.

Твір повинен мати найменше 100 сторінок машинопису. Присилати можна теж друковані твори українською або англійською мовами.

Склад журі буде поданий згодом.

Твори надсилати на адресу:

Ukrainian National Women's League of America
108 Second Ave.
New York, N.Y. 10003

В РАДЯНСЬКОМУ СОЮЗІ ВІДЗНАЧАЮТЬ 8-ГО БЕРЕЗНЯ ДЕНЬ ЖІНКИ

Напередодні "свята жінки", яке врочисто відзначають в Радянському Союзі преса повідомляє про "відзначення" Оксани Мешко, а саме:

ОКСАНУ МЕШКО ЗАСУДИЛИ НА 5 РОКІВ ЗАСЛАННЯ

Нью-Йорк. (Пресова Служба ЗП УГВР). 5 - 6 січня ц.р. у Києві відбувся суд над Оксаною Мешко. Її засудили за статтею 62 КК УРСР ("антирадянська агітація і пропаганда") на 6 місяців ув'язнення і 5 років заслання. Після суду її під конвоем забрали на заслання. Місце заслання невідоме.

Оксані Мешко 30 січня сповнилося 76 років. Вона вчилася на Дніпропетровському університеті, з якого її виключили під час сталінських чисток. Від 1947 до 1956 року вона перебувала в концтаборі. В 1956 році її реабілітували. Доки не вийшла на пенсію працювала в "Укоопспілці". Її чоловік Федір Сергієнко помер від туберкульозу. Старший син Євген трагічно загинув у юнацькому віці під час евакуації. Молодшого Олександра ув'язнено в 1972 році. Його засудили на 7 років ув'язнення і 3 роки заслання. Тепер він перебуває на засланні в Хабаровському краї.

*Оксана Мешко у своєму помешканні
Oksana Meshko in her apartment.*

Оксана Яківна Мешко активно виступала в обороні свого сина, а з листопада 1976 року, коли засновано Українську Гельсінкську групу, стала активним її членом. Після арештів Миколи Руденка, Олекси Бердника та інших, виконувала обов'язки голови Групи.

У 1980 році Оксану Мешко двічі запроторювали на примусове "лікування" до психіатричної лікарні, а від листопада м.р. вона перебувала в слідчому ізоляторі КГБ.

Докінчення: САМОТА, САМОТНІСТЬ

Лист короткий, але ставить перед наші очі не тільки картину самотнього Свят-Вечора, але й саму "одинокість" і силу духа, що дозволяє так її пережити й виповнити таким глибоким змістом.

Може не у кожного з нас життя уклалося так як би ми хотіли. Не одна людина носить у собі жало розчарування, невдоволення. Прочитавши такий лист інакше оцінювати будемо наш, хоч інколи нелегкий, спосіб життя, наші труднощі, невдачі тощо. Навчимося радуватися тим, що досі приймали ми як самозрозуміле й буденне.

Уявити собі тільки життя тих приречених на самотність на засланнях, у тюрмах, штрафних ізоляторах, або й тих, які хоч фізично не ізольовані, але внутрішньо самотні!

Про перебування у штрафному ізоляторі розказувала Надійка Світлична й інші прибулі з України. Страшно було слухати про відокремлення у чотирьох вологих, брудних і темних стінах, без нічого на чому можна б задержати погляд чи спинити думку. А при тому голод, спрага і холод! До того ще чинник часу: не години, а дні чи й тижні у такій відокремленій темниці.

Самота для декого бажана, яка ж страшна вона коли її вживають як спосіб покарання чи зламання людини.

Такі самі, як ми, жінки й чоловіки переходять

через психічні тортури ізоляції, самоти не скаліченими душевно, навпаки вони зуміли заховати свою гідність, внутрішню свободу й силу.

Пощо про це писати й думати? Може думка про тих далеких і рідних, бо одної з нами крові, зродить охоту й постанову допомогти їм.

Може цей різдвяний образок спонукає нас у тому перед-великодньому часі простягнути помічну руку нашим землякам у неволі, або просто переслати їм наш привіт.

Але наша увага нехай звернеться теж до тих, побіч яких живемо тут у вільному світі. Коли пильно приглянемося, то й тут знайдемо людей, яких самотність це не вибрана добровільно хвилина, потрібна для духового самопочуття, а сумна необхідність. Життєві умовини доводять людей до такої самотності. У великому місті серед тисяч людей, сусідів чи знайомих бувають люди приречені на самотність. Можливо ми їх зустрічаємо, але не пригадуємося над їх почуваннями, над їхньою самотністю. Вони інколи гордо несуть тягар самотності, але напевно радо приймуть наше добре слово, теплий усміх чи запрошення на прогулянку.

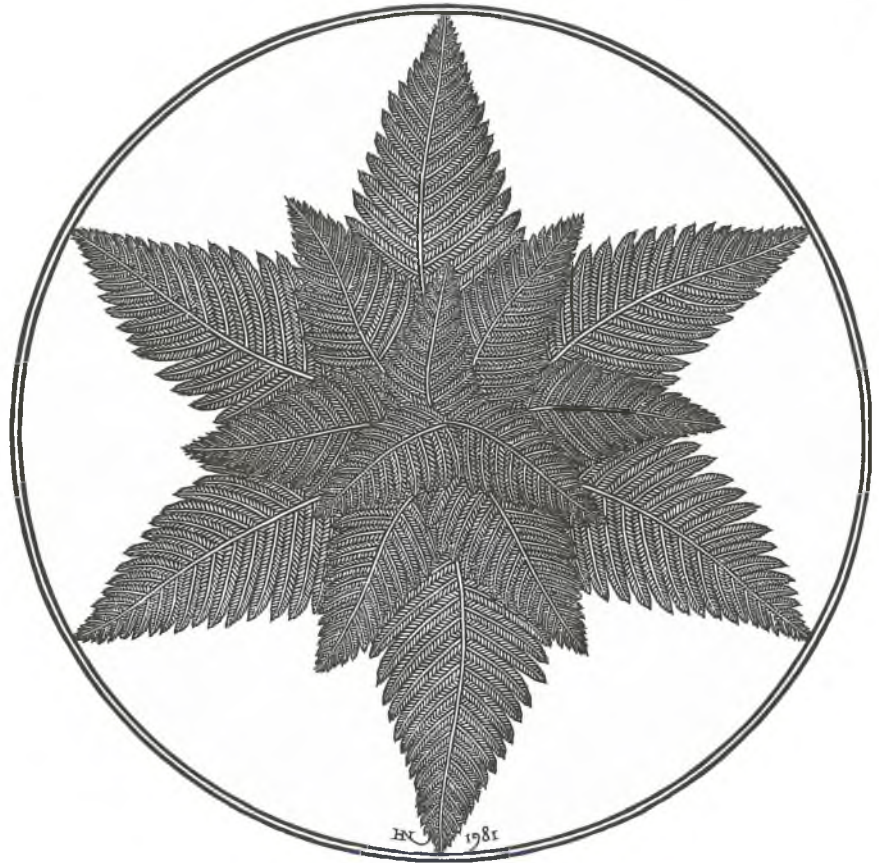
Бо самотність може бути потрібна, коли вона добровільна й виповнена внутрішнім змістом, а може бути тягарем понад людську силу.

У.Л.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 SECOND AVENUE
NEW YORK, NEW YORK 10003

ВІДКРИТИЙ П'ЯТЬ ДНІВ НА ТИЖДЕНЬ
/КРИМ ПОНЕДІЛКА І ВІВТІРКА/
ВІД ГОД 1 — 5 ПО ПОЛ.

Яків Гніздовський. Папороть. Древоріз. Дарунок, який одержать меценати Українського Музею на зустрічі, в Українському Інституті, 14-го березня 1981 р.

Jacques Hnizdovsky. Woodcut. The patrons of the Ukrainian Museum shall receive this gift at a gathering at the Ukrainian Institute, on March 14, 1981.

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ:

1,500.00 дол. — Анна Никифоряк, Нью-Йорк, Н.Й. — меценат;

по 1000.00 дол. — Людмила і Михайло Черешньовські, Бруклін, — меценати; Люба і Володимир Палашевські — Каліфорнія, — меценати, Клявдія Салюк, Джерзі Ситі, Н.Дж. — меценат;

750.00 дол. — 13-ий Відділ СУА, Честер, Пенн. + 250.00 — меценат вдруге.

по 500.00 дол. — д-р Марія Кознарська, Джерзі Ситі, Н.Дж. + 500.00 — меценат, Анна Рак, Асторія, Н.Й. — добродій;

300.00 дол. — 64-ий Відділ СУА, Нью-Йорк, Н.Й. + 700.00 дол. — меценат вдруге.

200.00 дол. — Марія Герус і Сильвестер Мартюк, Джерзі Ситі, Н.Дж.

150.00 дол. — 12-ий Відділ СУА, Парма, Огайо;

по 100.00 дол. — 65-ий Відділ СУА, Нью-Бронсвік, Н.Дж. 28-ий Відділ СУА Ньюарк, Н.Дж., Василь Сосяк;

50.00 дол. — д-р Марія Фішер-Слиж;

25.00 дол. — Вячеслав Цетенко;

20.00 дол. — 27-ий Відділ СУА, Гібсонія, Пенн.;

по 10.00 дол. — Ольга Левицька, Володимир Літинський, Трой, Н.Й.

Складаю щирю подяку,
Дарія Байко.
адміністративний директор

ДАРУНКИ ДО КОЛЕКЦІЇ ЕМІГРАЦІЙНИХ ФОТОГРАФІЙ

Дарія Гусар — 11 знімків; Ірина Руснак — дві газетні кліші, Роман Савицький — 12 знімків; Ірина Федів — 12 знімків; Амеля Цяпка — 1 знімок; Катерина Кузьма — 1 знімок; Анна Настюк — 3 знімки.

(Знімки пп. А. Цяпки, А. Настюк, К. Кузьми передала Лідія Гладка)

Щиро дякую

Марта Зелік
завідуюча еміграційними фотографіями

ДАРУНКИ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ:

Софія Адріянович, Нью-Гейвен, Конн. — полтавський вишитий рушник;
Іванна Бучак, Шенектади, Н.Й. — шість узорів і шматок льняного полотна;

Вячеслав Вишневський, Річмонд Гіл, Н.Й. — вишитий рушник із зображенням церкви св. Благовіщення в Ковлі, 20-ті роки ХХ ст., зразок дерев'яного будівництва ХІІ ст. Волині;

Осіпа Мінчак, Філадельфія, Пенн. — вишита подушка;
Євгенія Назаркевич-Джигало, Гантер, Н.Й. — відшитий килимковий взір у 1925-1926 рр. з журналу "Нива" з 1915 р.

Любомира Пежанська, Асторія, Н.Й. — килим-хідник проекту Святослава Гординського.

Сердечно дякую,
Марія Шуст, директор

ДАРУНКИ ДЛЯ КРАМНИЧКИ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ.

В. Васічко, Нью-Джерзі — 2 картини Христини Головач-Дебаррі;

Марія Дзюблик, Огайо — 5 малих і 4 великі ляльки в народнім одягу.

Олена Назар, членка 82-го Відділу СУА, Бронкс, Н.Й. — 4 крайки і сорочку, вишиту для ляльки і лемківський взір;

Люба Раковська, Бронкс, Н.Й. — різьблена тарілка, образ, кильце на серветку та рушник з 1940 р.;

Іван Семенен, Нью-Йорк, Н.Й. — збірка народніх пісень для дітей.

Олені Кисілевській складаю щиру подяку за поміч у вишиванні речей для крамнички.

Дуже дякую,
Ірина Волосянська,
завідуюча крамничкою Музею

УПРАВА УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ
ЗАПРОШУЄ НА КОНЦЕРТ
ЯКИЙ ВІДБУДЕТЬСЯ 5-го КВІТНЯ 1981 р.
В ГОДИНІ 3-їЙ ПОПОЛУДНІ В ЗАЛІ

New York University
Eisner & Lubin Auditorium
566 La Guardia Place
New York N. Y.

біля Washington Square Park

Участь беруть:

ПАВЛО ПЛІШКА — бас, Метрополітан Опера
АНДРІЙ ДОБРЯНСЬКИЙ — баритон, Метрополітан Опера

ГАЛЯ СТРЕЛЕЦЬ — скрипка

ТОМА ГРИНЬКІВ — фортепіано

квитки по 12, 10 і 8 дол. купувати:

в Українському Музеї 203, 2nd Ave, New York

в крамниці Арка 48 E 7 St. New York

в крамниці Дніпро 698 Sanford Ave. Newark N.J.

в день концерту при касі.

По програмі товариська зустріч у Philip Price Memorial Lounge, Rm. 310, 3-їй поверх.

Квитки в ціні \$10 можна закупити разом з квитками на концерт.

УВЕСЬ ДОХІД ПРИЗНАЧЕНИЙ НА РОЗБУДОВУ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

З нагоди виставки рушників, в крамничці Українського Музею в Нью-Йорку, появились до розпродажу столові серветки прикрашені зором "Дерево життя" з рушника з центральних земель України 19-го ст. вишитого червоним кольором на білому тлі.

Ціна: 4 серветки за 1.25 дол.

В крамничці можна набути полотняні торбинки:

1. На бежевому тлі відбитка фрагменту кролівського рушника з 19-го ст., який знаходиться на виставці рушників.

2. Прикрашена темно-синім кольором з вибілки з 19-го ст. Ціна торбинки: 7.99 дол.

Просимо замовляти в крамничці Українського Музею.

Появились нові речі на продаж в нашій крамничці.

Ірина Волосянська,
завідуюча крамничкою УМ.

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС ІМ. ЛЕСІ І ПЕТРА КОВАЛЕВИХ

НА ІСТОРИЧНУ ПОВІСТЬ АБО ОПОВІДАННЯ

Згідно з бажанням фундаторів, твір повинен мати позитивне, державницьке навітлення, при чому тему можна зачерпнути з будь-якого відтинку української історії.

Твори у трьох примірниках, переписані на друкарській машинці треба надсилати до 31-го грудня 1981 р. Допускається до конкурсу теж друковані твори. Склад журі буде поданий своєчасно. На нагороди передбачено 800.00 дол.

Заохочуємо письменників до участі та просимо надсилати твори на адресу:

UNWLA 108 Second Ave.
New York, N. Y. 10003

Діловий Комітет

ЗБЕРЕЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ СПАДЩИНИ.

В останньому часі багато з'явилося цінних статей в наших часописах про українські музеї, їх значення і конечність їх існування.

Чим довше ми живемо поза рідними землями, тим сильніше відчуваємо брак "євшан зілля". Цим чудодійним зіллям мали б стати для нас українські музеї заповнені експонатами, які віддзеркалювали б красу нашої рідної землі, народної творчості, а тим самим небуденної мистецької талановитості українського народу.

Читаємо також про збірки речей, що належать до народної творчості по приватних домах. Часто бачимо їх на різних показах улаштованих жіночими організаціями. Це речі, про які ми знаємо, а скільки є музейно вартісних речей по людях, які часто не думають про те, щоб забезпечити їх дальшу живучість через подарування до музею, чи хоч би згадати про них у своїх заповітах.

Союз Українок Америки поставив собі за завдання працювати над збереженням музейних експонатів народної творчості. Для здійснення цієї мети відкрито Український Музей у Нью-Йорку з надією, що вся українська громада включиться в цю важливу акцію і своєю жертвенністю та членством причиниться до його розбудови. Український Музей у Нью-Йорку як самостійна установа розвивається завдяки працьовитості його Управи, як також адміністрації, яка складається з молодих професійних сил. Завдяки тим молодим людям Український Музей у Нью-Йорку пишається на списках фахово поставлених музеїв метрополії Нью-Йорку. З великим респектом його відвідують не тільки українці, але і не українці, які подивляють фахове провадження так молодого роками існування музею, і навіть заграничні знавці музейництва зацікавлені щось нове побачити і правдоподібно чогось навчитися.

Управа Українського Музею старається розбу-

дувати цей музей, але мале приміщення вже тепер ніяк не вистачає для цього.

Жіноцтво Союзу Українок під проводом Головної Управи рішуче взялося до праці для збереження української народної спадщини, здаючи собі справу з того, що на нас лежить обов'язок зібрання експонатів музейної вартості, які є по наших громадах. В цій справі управи Відділів СУА дістали інструкції, заклики до українського громадянства. Ідеться нам про те, щоб кожна українська родина переглянула свої "скрині" і знайшла в них речі, які більше не повторяться через знищення наших сіл окупантом, та які треба конче зберегти: строї, чи хоч би частини їх, вишивки, взори, різьба, кераміка і т.п. Ми знаємо, що багато людей не хоче ще подарувати їх до Українського Музею із сантиментальних причин. Ми це розуміємо, але рівночасно просимо зареєструвати таку дорогу нам усім річ у Відділі СУА Вашої місцевості. Комісії, які працюють при Відділах пороблять прозорки, щоб могли їх висвітлювати в Українському Музеї. Реєструючи дану річ, ми неначе хочемо вказати на її важливість і власник буде її трактувати як дорогоцінність і напевно постарается, щоб та річ не пропала. Це також стосується знімків з рідних земель, еміграційного життя в Європі, та життя перших поселенців в Америці. Український Музей має в пляні робити виставку історії першого поселення в знімках, у пресі був заклик у цій справі. Ми хотіли б, щоб там були заступлені всі місцевості Америки де живе хоч би й мала горстка українців.

Закликаємо все українське громадянство та всі організації допомогти нам у цій важливій праці, яка залишить свої плоди не тільки нашим дітям, але і майбутнім поколінням, які колись будуть шукати свого "Я" і власне Український Музей у Нью-Йорку буде джерелом у шуканні того коріння.

Ірина Руснак,
референтка музею і мистецтва СУА

ТАРАС ШЕВЧЕНКО

* * *

Ми восени таки похожі
Хоч капельку на образ Божий, —
Звичайне, що не всі, а так,
Хоч деякі.

Крутий байрак,
Неначе циган чорний, голий,
В діброві вбитий — або спить.
А по долині, по роздоллі
Із степу перекотиполе
Рудим ягняточком біжить
До річечки собі напитись.
А річечка його взяла
Та в Дніпр широкий понесла,
А Дніпр у море, на край світа
Билину море покорило
Та й кинуло на чужині.

І жаль тобі її стане,
Малої билини.
Підеш собі, зажурившись,
Гаєм по долині;
Гай шепоче, гнуться лози
В яру при дорозі,
Думи душу осідають,
І капають сльози.
І хочеться сповідатись,
Серце розповити,
І хочеться... Боже милий!
Як хочеться жити,
І любити Твою правду,
І весь світ обняти!

ВАСИЛЬ СТУС

■

Неначе стріли, випущені в безліт,
згубилися між обидвох країв,
проваджені не силою тятів.
а спогадом про образи почезлі,
так душі наші: о порі вагань
під щемний спів земного притягання
спішать у тишу, в безвість, у смеркання,
де Бог тримає всепрощену длань.
Нас позначають криволети птиць,
що знявшись д'гори, засягають паді,
а доля задивляється в свічадда
своїх ярів, узгір'їв і криниць.

"Свіча в свічаді" Сучасність 1977

ВІТАЄМО З УРОДИНАМИ

МИХАЇЛА Г. ОСАДЧОГО — день народження 22-го березня
ЮРІЯ Р. ШУХЕВИЧА — день народження 28-го березня
ВАСИЛЯ П. ФЕДОРЕНКА — день народження 30-го березня

ПРИВІТАЙТЕ ТИХ, ХТО НАРОДИВСЯ У КВІТНІ

ВАДИМ В. СМОГИТЕЛЬ — день народження 1-го квітня 1939 р. — адреса:
252030 КИЇВ — 30, вул. ФРАНКА, 26, кв. 8

ЗОРЯН ВОЛОДИМИРОВИЧ ПОПАДЮК — день народження 21-го квітня 1953 р. — адреса:
Магаданська обл., Ягоднинский р-н
пос. Дебин, Туббольница
Весною він має виписатися з лікарні. Адреса в засланні:

Магаданська обл., пос. Матросово
МАТИ ЛЮБОМИРА ІВАНІВНА ПОПАДЮК - адреса:
290007 Львів — 7, вул. Галана, 6, кв. 6а

ГЕОРГІЙ (ЮРІЙ) ВАСИЛЬОВИЧ БАДЗЬО — день народження 25-го квітня — адреса в таборі:
431200 Мордовская АССР
Теньгушевський р-й
пос. Барашево учр. ЖХ 385-/3-5

Для листів з-за кордону:

Москва, п/я 5110/1 — ЖХ

Дружина: Світлана Тихонівна КИРИЧЕНКО та діти
Сергій і Богдан — адреса:
252150, Київ — 150, вул. Червоноармійська, 93, кв. 16

Рис. Віра Дразко

ПРИВІТАЙТЕ ТИХ, ХТО НАРОДИВСЯ У ТРАВНІ

МИКОЛА ГРИГОРОВИЧ ПЛАХОТНЮК — день народження 8-го травня 1936 р.
Наречена Валентина Максимівна ЧОРНОВІЛ — адреса:

Черкавська обл., Звенигородський р-н, с. Вільховець.

ВАСИЛЬ СЕМЕНОВИЧ ЛІСОВИЙ — день народження 17-го травня 1937 р. — адреса: в таборі:
671343 Бурятская АССР Мухоршибирский р-н, с. Солга, учр. ОВ-94/5 "В"

Дружина Віра Павлівна ЛІСОВА з двома дітьми — адреса:
252140, Київ — 140, вул. Братіславська, 4, кв. 197

КОНСТЯНТИН ДІДЕНКО — день народження 31-го травня 1947 р. — адреса в таборі:
431200 Мордовская АССР, Теньгушевський р-н, пос. Барашево, учр. МХ 385/3-5

Дружина Зоя Олександрівна ДІДЕНКО — адреса
261723, Житомирська обл., с. Корнин, пров. Фруктовий, 5

ПОСТАВИМО МИСТЕЦЬКИЙ НАГРОБОК НА МОГИЛІ ІЗІДОРИ КОСАЧ-БОРИСОВОЇ

Ізидора Косач-Борисова, учений агроном, дослідник фізіології рослин, померла 12 квітня 1980 року на 93-му році життя у містечку Піскатавей, штат Нью-Джерсі. Була похована на Українському православному цвинтарі у Саут Бавнд Бруку.

Серед українців у США і Канаді Покійна була найбільш відома як сестра Лесі Українки. Її велика заслуга в тому, що вона робила все від неї залежне, щоб і в Україні і поза її межами у публікаціях і в музеях, у пам'ятниках і в ілюстраціях правдиво увіковічували Лесю Українку.

На тризні після похорону Покійної, Блаженніший Мстислав, Митрополит Української Православної Церкви, проголосив, що створюється фонд побудови пам'ятника на могилі Ізидори Косач-Борисової і склав свій дар до цього фонду.

Був створений Комітет будови нагробника на могилі Ізидори Косач-Борисової, до якого увійшли представники таких організацій: Об'єднання Жінок Оборони Чотирьох Свобід України, Об'єднання українських письменників "Слово", Об'єднання Українських Православних Сестрицтв, Світова Федерація Українських Жіночих Організацій, Світовий комітет для відзначення 100-річчя народження Лесі Українки, Союз Українок Америки, Союз Українок Канади, Українська Вільна Академія Наук у США, Український Золотий Хрест в США, Український Музей.

Комітет приступив до збирання коштів, відкривши спеціальнеkonto в Українській православній кредитівці у Саут Бавнд-Бруку. Скульптор Михайло Черешньовський погодився зробити проект пам'ятника. На консультанта запрошено мистця Петра Холодного.

Комітет звертається до українського громадянства і українських організацій з проханням слати пожертви на будову пам'ятника на адресу:

St. Andrew's Federal Credit Union
P. O. Box 375
South Bound Brook, N. J. 08880, U. S. A.
att'n. acc. No. 1376
Чеки виписувати на Kosach-Borysova Fund.

Прохання: у прикладеному листі чітко писати ім'я українською мовою. Списки жертводавців будуть надруковані в українській пресі.

Л. Дражевська, голова Комітету. Члени: Боднар, К. Гуцул, Р. Куделя, В. Кузьмович, У. Любич, М. Нестерчук, Н. Пазуняк, І. Пеленська, М. Ржепецька.

Членки СУА повинні вплачувати пожертви на пам'ятник Ізидори Борисової до Централі СУА.

Досі вплатили: 100.00 дол. 33-й Відділ СУА Клівленд; по 50.00 дол. Округа Чикаго; 7-ий Відділ СУА, Акрон; 64-ий Відділ СУА, Нью-Йорк
10.00 дол. Наталія Чапленко
Разом 260.00 дол.

111.00 дол. 47-ий Відділ СУА, Рочестер,
100.00 дол. 33-й Відділ СУА, Клівленд,
по 50.00 дол. Округа Чикаго, 7-ий Відділ СУА, Акрон,
64-ий Відділ СУА, Нью-Йорк, 12-ий Відділ СУА,
Клівленд,

36.00 дол. 69-ий Відділ СУА, Лорейн
20.00 дол. Стефан і Іванна Рожанковські
10.00 дол. Н. Чапленко
Разом зложили 477.00 дол.

ПЕРЕПРАВА ЧЕРЕЗ "ЗЕЛЕНУ" ГРАНИЦЮ.

АНГЕЛИНА МАТУШЕВСЬКА

СПОГАД

Літо 1941 р. було незвичайне. Німецька армія у червні перейшла Буг близько Сокаля і вдарила на вчорашнього свого приятеля — більшовиків. Ріка Буг розділяла в той час землі, що належали до 1939 р. до Польщі. Західна частина опинилась у т.зв. Генерал-Губернаторстві, а східня у Райхс-комісаріаті України. В 1939 р. багато українців з Галичини і Волині, щоб не залишитись під більшовиками, втікали на захід. Нам довелось перебувати на Холмщині, будь-що-будь українській землі, де проживало корінне українське населення.

Наступного літа 1942 р., коли фронт відсунувся досить далеко на схід, я рішила відвідати своїх рідних за Бугом. Але хоч німці були тут і там, то все ж границя лишалась і була обставлена сторожею, що патрулювала день і ніч. Треба було ввійти в контакт з місцевими приграничними людьми і вибрати відповідну пору. Приїхала я заздалегідь взявши з собою 5-річну донечку, щоб погостювати у бабусі. Зупинились в селі Шихтори по галицькому боці у господаря Касюка, якого хата була найближче Бугу (тобто до границі). Він мав прослідити, коли варта буде віддалік і підвести нас до границі. Ріка на щастя була в той час дуже плитка, (бо довший час тривала посуха) і можна було її перебрести. Касюк пішов з нами, щоб показати, де є брід. Чоловік мій, що мав нас супроводити, мав завдання пере-

нести дитину на плечах. Обговоривши всі деталі переправи, ми мовчки наближались до границі. Була пообідня пора, вартові німці пополууднувавши, не надто енергійно слідкували. Касюк знав їх звички і тому визначив нам саме ту пору. Ми передяглися в купеліві строї і почали переправу. Одежу тримали на голові. Тиша довкруги, вода тепла, м'яка, час від часу якась рибка вдарить хвостом об плесо ріки і порушить тишу. Напруження велике, але охота побачити рідні сторони додає відваги. Врешті ми вже на другій стороні. Я з донечкою вбираюсь, а чоловік вертається назад. Ми вже на тамтому боці. Знайомі луки, зустрічаються пастушки, перекидаємось словами. Запитую, чи не бачили сторожі і чи мої рідні, особливо мама (вдова по парохіві) є вдома. Дивуються звідки ми взяли і привітно проводять нас до садиби, що близько Бугу біля церкви. Хата на приходстві стоїть і то тільки тому була ціла, що була велика, а тому була зайнята в 1939 р. під пограничну більшовицьку сторожу. Оточена садом, як і раніш, хоч вже досить знищеним советського господаркою. Перебуваємо з донечкою на рідній землі, відсвіжуємо і переживаємо ново ріднині почування. Але абсолютного спокою не зазнаємо. Час бо від часу з'являються підпільники, які роблять випадки за Буг, щоб боронити українські села на Холмщині від польських партизанів що часто підпалювали садиби селян. Це звичайно створювало напружену

Тільки між нами і телефоном

ДІВИЧ-ВЕЧІР ЧИ — "ШАУЕР"?

Два телефонні дзвінки принесли мені дві різні реакції на одну й ту саму подію: панна Катя заручилася з паном Іваном, і тепер дружки, чи й мама, улаштовують Каті "шауер".

— Пані Любо! Як це радісно! Катя заручена з українцем. Її мама (під покришкою товаришок), улаштовує для неї "шауер", буде приємна забава для нас усіх! — так мені пані Дарка розповідає.

— Ох, уявіть собі — ніби пані з інтелігентного дому, а улаштовує своїй дочці не дівич-вечір, тільки жебрацький "шауер" — зголошує мені моя знайома, пані Оксана.

Напевно таких ситуацій багато в кожному осередку: молода пара заручується й приготується до весілля. Приятельки молодій плянують майбутній "молодій" дівич-вечір, на яким зможуть пригадати своє спільне "панночання" чи "дівування" й зі співом, жартами та традиційними ритуалами — випроваджують її зі свого гурта. Інші плянують те, що на цій континенті звуть "шауером", де тільки близькі приятельки приносять різні дрібні дарунки, щоб допомогти в перших місяцях молодим.

І що ж тут вибрати? Очевидно, що дружки, а радше мама надає тон тому, що ніби самі дружки роблять. Коли складаються такі обставини, що треба щось вибрати, треба спершу запитатись, пощо це робити, та яка різниця між одним та другим. Котре є ближче до мети даної акції, те й вибрати.

— Пані Любо, ці "шауери" це звичайно жебранина! Поприносять дарунки і охкають та ахкають над кожною дрібничкою. Ще якби це для якоїсь сироти бідної, але не професійної особи, що сама вже працює, брати звичай найнижчої американської кляси! — згіршено говорить пані Оксана.

Докінчення: ПЕРЕПРАВА...

атмосферу і перебування з малою дитиною могло бути небезпечним. По кількох тижнях перебування рішення вертатись назад. Знов підготовляється плян переправи тим разом вже човном, бо в річці води прибуло. Знаходимо господаря вже з нашого боку і він обмірковує плян переправи. Надходить врешті день і ми прощаємось з рідною землею, не думаючи, що це в останнє. Сідаємо до човна досить небезпечного званого "душогубкою", якою рибалки їздять ловити рибу. Човен цей пливе швидко, але й швидко вивертається. Небезпека стає подвійна: одне це нелегальний перехід границі, а друге сама переправа є непевна. До того ж я ще з малою дитиною і в випадку чого, як її рятувати. Але здаємось на волю Божу. Човен пливе тихо, робимо кілька петель на Бузі, щоб заякоритись в найбільш безпечному місці, серед зарослих лузою берегів. Далі перед нами знов шмат дороги вже луками. Доходимо знову до хати Касюка. Вечоріє і ми змушені чекати другого дня, щоб дати знати, аби прислали по нас коні. Господиня, жінка Касюка годує нас і дає місце на ослоні біля печі. Я з ди-

А пані Оля тішилась:

— Як це вигідно! Каті поприносять всякі скатертини, й баняки, й мітелку й плин до миття вікон — не буде чим їй журитися коли повернуться з "гонімун"!

Тут мене дещо здивував вислів п. Олі, немов би вона вже не знає, "медової" чи "пошлюбною подорожжя"? Чи це так мимохіть разом вийшло — як вже і "шауер" — то ж і "гонімун"! І може в цій ціла справа!...

— Український дівич-вечір, — пані Любо — то хіба тільки для освічених людей, що розуміють традицію і значення ритуалів. В нас тільки молодь брала участь у дівич-вечорі, бояри-дружки приходили до дівчат на спільне передвесільне прийняття, після того як вінки були сплетені і т. д. Це має сенс. Але не ця жебранина...

— Пані Оксано, чи можна таки "шауери" назвати "жебраниною"? Головне в малих містечках дехто це практикує, хоч, правда, не так часто серед українців, бо вони справляють "дівич-вечір"!

— Ось саме так! Та не раз чуєте, як запрошують десятки чи й сотки людей на "несподіванку", коли це має бути тільки для дуже близьких товаришок чи пань, а не таке явне збирання дарунків, навіть від дальших знайомих. Люди приходять навіть самі і переходять межі доброго смаку.

Так дві мої знайомі реагували на ритуал, що колись мав сенс і красу. Чи не згублено це у масових не інтимних, штучних "несподіванках"?

Любов Калинович

тиною укладаюся до сну і засипляємо втомлені силою вражінь. Надворі ніч ясна, тепла, місяць вповні. Але десь коло півночі хтось стукає в шибку вікна. На запит господині хто і чого хоче, відповідає кілька голосів, щоб дати їм поїсти. Дивлюсь підвівшись на постелі, що за вікном, освітлені місячним сяйвом стоїть кілька людей озброєних, з гранатами за пасом. Мундури не німецькі. Виявляється, що це советські партизани, які йдуть з Карпат. Тепер вони вертаються і розвідують, де є добре місце для переходу через Буг. Звичайно господар Касюк, щоб позбутися непрошених гостей, вказує напрям переходу через ріку. Вони поївши, спускаються в долину Бугу. Я лежала ні жива ні мертва. Бачити на власні очі советських парашутистів не належало до приємності. Тим більше, що я була безборонна та ще й з дитиною. Могло б бути дуже погано нам, але Бог нас зберіг і врешті ми вертались до себе до міста.

Правда їдучи кінями, нас обступила група також озброєних молодиків, але то вже були свої. Вони з цікавістю вислухали нашу пригоду і подались на схід, щоб наздогнати ту ворожу групу советських партизан.

Любов батьків до дітей є таким samozрозумілим поняттям, що, здається, на ту тему вже не можна нічого нового чи цікавого сказати. А все ж у сьогоднішньому світі, який ставить під сумнів багато з прийнятих сторіччями "святих засад", ставлення батьків до дітей та дітей до батьків насуває багато нових турбот, питань і змін.

Сьогодні хочемо заторкнути лише один аспект почувань батьків, а зокрема матерів, а це — любови, яка не бачить або не хоче бачити дійсності. Ми всі знаємо, що рідна дитина для матері й батька найкраща, найрозумніша, найближча. Та це зрозуміле й нормальне почування. Але і в тому треба керуватися не лише серцем, але і розумом та приймати можливість, що наші діти, які здаються нам ідеальними, в очах інших можуть такими не бути. Та можливість збільшується з ростом дітей, коли то вже батьки не мають беззастережного впливу на них і перестають бути "альфою і омегою", а зовнішній світ з усіма своїми сьогоднішніми небезпеками іде повною атакою на чемних і невинних батьківських пестів та улюбленців.

Скорше чи пізніше, чи ми хочемо того, чи ні, приходить час, коли ані мама, ані батько вже не можуть із стопроцентною певністю поручитися за

кожну хвилину життя, за кожну думку, за кожний вчинок своїх дітей.

Тоді саме приходить до конфлікту, особливо у матерів, між сліпим почуттям любови і реальним поглядом на довколишній світ, а також між беззастережною обороною власної родини і критикою інших родин, які бачиться не так, як свою.

Ми свідомі, о, як дуже добре свідомі складних, важких ситуацій і проблем, які стоять перед сьогоднішніми батьками малолітніх дітей. Знаємо також дуже добре, як важко тим батькам залишитись вірними моральним засадам старшого покоління і при тому не втратити назавжди контакту зі своїми дітьми.

А все ж навіть найбільше складна ситуація не може виправдати того, що так часто чуємо в розмовах знайомих: "Моя дитина — ніколи того не зробила б..." Зокрема важко виправдати таке твердження, коли та сама особа з легким серцем закидає дітям своїх приятелів ті вчинки, які буцімто "її дитина — ніколи не зробить".

Тому будьмо трішки стримані в наших осудах і палко висловлюваних переконаннях — а вийде це на користь і нам і нашим дітям!

ВІДГУКИ

24. XI. 80.

В числі за жовтень 1980 р. "Нашого Життя" є (для тих, що перейшли п'ятдесятку) — "Старість не радість"...

На мою думку — поперше — та це ж зарано ще думати навіть про старість перейшовши 50 р.. Та ж старість не раніш, як після сімдесятки щойно починається.

Подруге — ця наша приповідка правильна — лише, що вона говорить про фізичний стан людини. А воно таки, на жаль так і є, що після 70 р. — здоров'я вже не те і сили вже не ті. Вже за плугом не підеш теплою, вогиною борозною, ані з сапою не вженешся за дочкою.

Старість як і кожний вік людини — повний чогось нового, цікавого. Людина ж бо жива істота. Живе! І як кожна жива істота не може не реагувати на життя, не може не приймати в ньому живу участь. Але коли людина не живе, а лише животіє. Але це не є ознака старости. На жаль сьогодні аж забагато серед молоді є тих, що животіють, напівсонно кліпають на вир сьогоднішнього життя, ніде не приймаючи активної, творчої участі.

Отож старість — це просто етап в житті людини, який аж ніяк не є менше радісний або бідніший враженнями, переживаннями. Людина в цьому віці має більший досвід, більше знає і повніше, глибше все сприймає.

Я вже маю шестеро внуків, перейшло мені за сімдесятку, але — я навіть не почуваю себе старою. Маю повно радості, мені зрозуміла і близька молодь зі всіма її

ЯК НЕЖДАНО...

Як неждано випав сніг
І змінив лице доріг,
Вчора в їхній пелені
Айстер жевріли вогні.

Так і старість в мить одну
Витче срібну свинину,
І побачиш серед люстр
Постать, мов чужу чиюсь.

Будеш, будеш ти новим,
Вдягнений у зморщок дим,
А учора у воді
Бачив риси молоді.

Старість, мов зими сніги
Нищить квіти навкруги,
І в одну єдину мить
Може молодість убити.

Цей вірш надісланий нашою читачкою, як вирізок з газети. Хто знає автора?

проблемами, маю далі повно мрій, які прагну здійснити, а всі прояви життя сприймаю повністю.

Отже — "Старість не радість" — це торкається лише фізичного стану. Але і тут можна себе потішити, бо всякі ревматизми, артрити, недуги серця і взагалі всякі недуги — зовсім не є прикметою старости.

Ну, а вже думати по п'ятдесятці про старість, то взагалі просто гріх! Хіба ні?

Хай живе і радіє! Творить і діє жива людина на кожному відтинку свого свідомого життя. Чи то за молодості, чи то в "другій молодості", а чи вже і на похилому віці.

Н. Л. М.

СПОГАДИ — ВІЙНА І ВИЗВОЛЬНІ ЗМАГАННЯ

Продовження

ЗНОВ У КИЄВІ

І ось ми знову у Києві! Із мешканням нам пощастило, бо одна знайома пані виїжджала на літо й не знала, на кого лишити мешкання. Саме ми нагодилися в час. Було це на Тимофіївській вулиці, а до того в мешканні було добре піяніно. Частенько заходили до нас Микола і Сашко Міхновські, ми знов ходили до театру і до Українського клубу. Словом, життя прийняло нормальний вигляд, тільки шкода, що на короткий час.

Одного ранку я була сама вдома, коли почувся страшний вибух. Він був такий сильний, що вікна самі з себе відчинилися навстіж. За першим вибухом слідував другий, третій. Наш невеликий дім здригався, сидіти в ньому було небезпечно. Я вибігла на подвір'я, не розуміючи, що значать ті вибухи. Від німців, що перекопували вулиці впоперек, довідалась, що це рвуться гарматні набойі на Звіринці поруч із Військовим шпиталем. А вони перекопують вулиці, бо вибух той дуже сильний. Саме туди пішов Василь. Мене струснула ця вістка більше, ніж сам вибух, і я рішила бігти туди, бо звикла бути завжди біля чоловіка в хвилину небезпеки. Але мене спинив німецький підстаршина: — Не йдіть, пані, — попередив він, — Басарабка оточена військом і туди нікого не пускають. А ваш чоловік повернеться незабаром. — І справді, саме в ту хвилину я побачила Василя, що йшов додому, бо його не пропустили.

Вибухи продовжувалися. Казали, що Київ був у великій небезпеці. Коли б детонація і стрясення дійшли до магазинів пороху на Лисій Горі, то воронка від вибуху динаміту, накопиченого в порохових магазинах, була б аж 40 верст у промірі. Не знаю, чи то правда, але так тоді говорилось.

Тоді ж я мала нагоду спостерігати працю німців. Так швидко, як вони перекопували вулицю на один метр завглибшки, так швидко й усе зарівняли. За яку годину по припиненні вибухів ніхто не знайшов би і сліду, де було перекопано.

Десь коло 5-ої години ми пішли до шпиталю. Всі вулиці були усипані дрібним побитим склом. Буквально не було вздовж вулиць ні однієї цілої шиби. В лабораторії шпиталю від стрясення всі кольби, циліндри, реторти лежали на підлозі, потовчені на дрібні кусники. Залізні штаби, якими засувалися двері, були зігнуті, як дротики. Я подивляла ту силу. Згодом переживши бомблення американськими літаками в Австрії, я вже це розуміла, але тоді та сила видалася мені страшною.

Казали, що причиною вибуху була необережна поведінка з вогнем. Але ходили чутки й про те, що це діло большевиків. Вірилося в останнє, особливо, коли такі випадки повторились і в інших містах, як

Одеса і Миколаїв. Незабаром після того вбито генерала Айхгорна. Його похорон проходив на двірці через нашу вулицю і я ще раз переконалася про дисциплінованість німецького вояка. Зосереджені, поважні лиця військових, мовчанка, каски і смолоскипи — це все мимоволі нагадувало настрої пісні "Не бил барабан перед смутним полком, когда мы вождя проважали". Так мусіли ховати, думалося мені, Аттілу в давні часи. Було щось стародавнє й величне у тому.

Однією з найбільш пам'ятних для мене подій того часу була перша панахида по гетьманові Івану Мазепі. По двох стах роках анатемі, кинутій на нього російським царем Петром I, Київ святкував урочисто його пам'ять. Ініціатором цього був генерал Греков, а організатором український клуб "Батьківщина". Десь біля 9-ої години ранку всі українські установи й організації сходилися з усіх напрямків Києва на Софійську площу, що мало відправлятися Богослуження. Хор Стеценка мав співати панахиду.

І ось уже духовенство в пишних ризах, уставлені прапори і представники організації. Чекали приїзду гетьмана Скоропадського. Хор уже всоте починав пісню "Вкраїно, мати кат сконав", а гетьмана все немає й немає. Що це таке? Душу охоплює страх! Адже гетьман повинен відчути історичність того моменту! Це його предок колись співпрацював із гетьманом Мазепою і зайняв його престіл, а нащадка тут немає! Не може бути, щоб він не приїхав! Думка була просто нестерпна: невже в таку хвилину гетьман не буде зі своїм народом? Пам'ятаю, що тоді саме у мене закралася перша думка, перший сумнів, кого це маємо на чолі України?

Було наймовірно тяжко й боляче. Ніколи я не могла йому цього випадку простити. Згодом мені казали, що він уже мав їхати, що навіть одяг уже був приготований, як хтось приніс йому історію Грушевського і показав йому уступ, де постать Великого Гетьмана була негативно оцінена. Тоді він не поїхав. Може воно й було так, але мені, як українці, це видалося хибним потягненням. Може й гетьманові Мазепі не вдалося змінити долю України, але він виявив виразну волю до того, показав шлях, яким треба йти. Тому не можу не шанувати постаті Мазепи і таке наставлення Грушевського вважаю непродуманим, а потягнення гетьмана Скоропадського хибним.

Другою справою, що захитала моє довір'я до гетьмана, були т. зв. каральні експедиції на села. Про те, як вони поводитися супроти наших селян, всі знаємо. До гетьмана зверталоса багато делегацій із місць, прохаючи припинити їх дике свавілля. Гетьман завжди обіцяв, а експедиції продовжували діяти. Нарешті в одному селі жінки не видержали цього насилля й під час оргії "карателів" вдерлися в хату з

Продовження на стор. 18

ВІДБУЛИСЯ ОКРУЖНІ З'ЇЗДИ

8-го лютого 1981 р.

Округа Дітройт. Головою Окружної Управи пере-
вибрано Лідію Колодчин. Екзекутиву СУА репре-
зентувала Теодозія Савицька.

22-го лютого 1981 р.

Округа Нью-Йорк. Головою Окружної Управи пере-
вибрано Оксану Щурову. На з'їзді була присутня
голова СУА Іванна Рожанковська.

1-го березня 1981 р.

Округа Чікаґо. Головою Окружної Управи пере-
вибрано Марію Семків. Марія Савчак репрезенту-
вала Екзекутиву СУА.

Перевибраним Головам Окружних Управ бажаємо
успіхів у конвенційному році.

Олена Процюк,
пресова референтка СУА

2.000.00 дол.: Микола Бойчук, Бриджвотер;
251 дол.: Григор і Анастасія Мисишини, Спрінгфілд
250.00 дол.: д-р Ірина Гребеняк, Лавдонвілл.
202.02 дол.: на Фонд Еви Сташків, місячний моргедж;
по 200.00 дол.: Омелян Лесюк, Льорейн, Віра Левиць-
ка, Нью-Йорк, 86-ий Відділ СУА, Мейпелвуд;
по 150.00 дол.: Клявдія Салюк, Джерзі Ситі, д-р Богдан і
Ольга Фараоневі, Трентон;
100.00 дол.: Люба Мосевич, Джерзі Ситі;
20.00 дол.: Семен Шеремета, Чікаґо;
15.00 дол.: Оксана Тарнавська, Австралія (доплата).
Разом 3.738.02 дол.

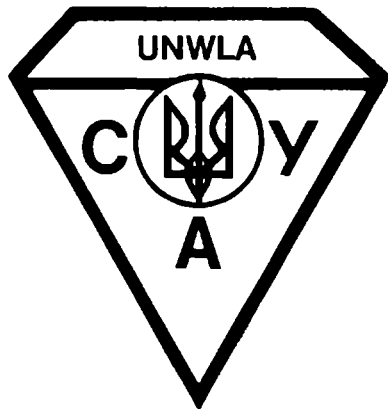
Ірина Качанівська

В сьому річницю смерті мого незабутнього і найдо-
рожчого мужа Івана Мосевича складаю 100.00 дол. на
Стипендійний Фонд в Бразилії

Люба Мосевич

XIX КОНВЕНЦІЯ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

XIX CONVENTION OF UNWLA

PHILADELPHIA, PA.
MAY 23-25, 1981

ЇДЕМО НА КОНВЕНЦІЮ!

XIX Конвенція Союзу Українок Америки відбу-
деться 23, 24 і 25-го травня 1981 р. в найкращому у
Філадельфії готелі Белвю Стратфорд.

Господарями Конвенції — Філадельфійська
Округа.

Сподіваємося понад 250 делегаток.

Конвенційний Комітет намітив рамову програму
Конвенції поміж нарадами:

Субота — полуденок, а ввечері велика атракція
— виставка килимів в Балч Інституті. Підготовкою
займається 67-ий Відділ СУА. Вступ вільний.

Неділя: — Богослужби, ввечері святковий бенкет
XIX Конвенції СУА.

Понеділок — закриття.

Нічліг в готелі замовляти на адресу голови Кон-
венційного Комітету:

Mrs. Ludmyla Chajkowsky
115 Thorndike Rd.

PHILADELPHIA, Pa. 19115

Кімната з одним ліжком — 50.00 дол.

Кімната на дві особи з двома ліжками — 58.00
дол.

Ціна полуденку — 15.00 дол.

Квитки на бенкет — 30.00 дол.

Вступ на Конвенцію для гостей 3.00 дол.

Точна програма буде подана в квітневому числі
журналу "Наше Життя"

Пресова референтка
Конвенційного Комітету

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

XXXIII РІК ВИДАННЯ

БЕРЕЗЕНЬ 1981

ЧИСЛО ТРЕТЄ

РОЗПОЧАЛАСЬ ДЕКАДА УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ

Президія Світового Конгресу Вільних Українців разом із Світовою Федерацією Українських Жіночих Організацій проголосила Декаду Української Родини. Це сталося на початку 1981 року, отже Декада буде тривати від 1981 до 1990 р.

У своєму проголошенні Президія СКВУ й Екзекутива СФУЖО ствердили, що родина є загрожена. В Україні на неї спрямований асиміляційний натиск при допомозі мішаних подруж, висилання родин за межі України, русифікації шкіл, нехтування української мови. На поселеннях у вільному світі українська родина зазнає тиску неукраїнського докiлля, зокрема на молодь, яка відчужується. Отже занепад родини стає загрозою для українського народу.

Тому й приступаємо до збереження її. Для цього треба урухомити всі засоби, які маємо в розпорядженні. Це є — збереження обрядів і звичаїв нашого народу, усвідомлення нашої ідентичности, уживання української мови, приналежність до української Церкви, плекання нашої культури. При тому є конечне об'єднання двох українських партнерів у подружжі, які найкраще зможуть розуміти й плекати вище згадані цінності.

Збереження української родини не може бути поладжене одноразовим заходом. Воно потребує

постійної уваги й зусилля всієї української громади. Тому СКВУ разом із СФУЖО звертається до української спільноти з проханням, щоб цій справі присвятити найближчих десять років. Кожного року повинні ми починати з новою ініціативою, кожного року ми повинні провірювати, що зроблено. Вже на першому Конгресі СКВУ засновники його турбувалися долею української родини, як це було висловлено в одній резолюції. Одним із завдань СКВУ було "зберігати українську національну ідентичність та плекати й передавати з роду в рід українську мову, культуру й традиції". А тепер приступаємо до здійснення цього гасла. В кожній нашій організації, в кожній установі і в наших громадах ми повинні розбудовувати українську родину, дбати про її цінності і змагати до її закріплення. До того завдання притягаємо українську пресу, радіо й інші засоби інформації. Тільки спільними зусиллями досягнемо нашу ціль.

До цього завдання притягаємо українське жіноцтво. Воно в першу чергу покликане до того — щоб скріплювати й зберігати українську родину. Багато можемо зробити в наших організаціях. А ще більше у співпраці з Церквою та іншими установами, — виховними, молодечими, професійними, комбатантськими. Отже починаємо Декаду Української Родини дружньо і спільно!

ПРОГРАМА КОНФЕРЕНЦІЇ СФУЖО

що відбудеться в днях 16, 17 травня 1981
в Мельборні, Австралія

Субота 16 травня:

Год. 10 ранку. Відкриття — Лідія Раєвська-Денес
Молитва
Вибір Президії і представлення делегаток
Привіти
Доповідь "Завдання та напрями СФУЖО"
А. М. Баран.

Год. 12 в полудень. Полуденок

Год. 3 по пол. Звіт верифікаційної комісії
Панель на тему "Спромога українських жіночих організацій Австралії підтримати працю СФУЖО"
Предсідниця панелю — А.М. Баран
Ухвалення фінансових постанов

Год. 7 вечора. Святокова вечера з програмою

Неділя, 17 травня:

Год. 11 ранку. Доповідь представниці СФУЖО А.М. Баран:
"Найважливіша праця СФУЖО — зв'язки"
Дискусії й ухвалення постанов

Год. 2 по пол. Полуденок

Доповідь в англ. мові на тему:
До участі запрошені чужинці, приятелі українців, які виголосять короткі доповіді на тему:

"Співпраця чи допомога українцям, новим громадянам Австралії"

Запити й дискусія.

Год. 5 по пол. Закриття Конференції.

XVIII. ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС СФУЖО

XVIII. Літ. Конкурс СФУЖО був проголошений у 1980 р. на літературно-критичний нарис. Це завдання не легке, але й не трудне. Можна обговорити книжку, автора чи якусь літературну течію. При попередньому проголошенні Конкурсу у 1967 р. наспіло доволі багато й різноманітних творів.

Хоч перший реченець — 31 грудня 1980 р. — вже проминув, то ми продовжили його до 31 березня 1981 р. Віримо, що жіноцтво відгукнеться на таку цікаву тему.

ІСТОРІЯ СФУЖО

Генеральна Федерація Жіночих Клубів планує видати книжку своїх закордонних клубів. Для цієї мети вона звернулася з проханням до Екзекутиви СФУЖО, щоб подати їм коротку історію. Над цим працює тепер д-р Наталія Пазуняк. Воно дуже трудно вибрати з 32-літньої історії найбільш суттєве й подати це на одній сторінці.

ВИСТАВКА КИЛИМІВ

У зв'язку з Конвенцією СУА, яка відбудеться з кінцем травня 1981 р. у Філядельфії, постановлено влаштувати виставку килимів. Для тієї справи Болч Інститут у Філядельфії запропонував свої залі. Це дуже корисно, бо в Інституті відбуваються дуже часто імпрези різних національних груп. Отже тутешня публіка звикла оглядати різні виставки того роду.

На виставці буде показано біля 20 килимів. Вони походять із збірки Українського Музею в Нью-Йорку. Будуть там заступлені різні килимові вироби, як гребінкові килими з робітні "Гуцульського Мистецтва" в Косові, народні зразки зі Збаражчини, Полтавщини і Київщини.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. Олени Шпачинської на Український Музей в Нью-Йорку зложили:

по 50.00 дол. Дарія і Василь Оріховські, Параскевія і Володимир Шпачинські;

по 25.00 дол. Марія і Стефан Коханівські, Марія Двоєр;

по 20.00 дол. Марія і Ілля Цюпики, Параскевія Мотуз, Люба і Михайло Мотузи, М. Ткачук з родиною;

по 10.00 дол. Марта і Богдан Цимбалісті, Іван Яцишин, Марія і Михайло Слободяни, А. і Ю. Петрухи, Тамара і Порфірії Панкевичі, О. і О. Дацкові, П. Грещук, О. Озимко, Іван Лотоцький, Анна Пищимуха, Софія Лотоцька, В. Угринчук, Ярослав Филінник, Ірена Гронь, Надія і Юрій Штогрини, Сестрицтво при церкві Різдва Пречистої Діви Марії;

по 5.00 дол. Дарія Гусар, Олександра і Ярослав Ощудляки, Євгенія Цісик, Мирон Гатала, Михайло Кузів, Петро Папроцький, Михайло Білас, Павло Попів, А. Марусевич, Віра Ровенко, Іван Борис, Петро Литвин

2.00 дол. Дмитро Лохман.

Разом 452.00 дол.

ЗБІРКОВА КАМПАНІЯ

У 1981 р. Управа СФУЖО приступила до переведення збіркової кампанії. Її завданням буде зібрати фонд на оборону Оксани Мешко, що її недавно заарештовано. Оксана Мешко є членом Гельсінкської Групи у Києві. Отже вже те саме виставило її на переслідування. Окрім того вона боролася за свого ув'язненого сина, що занепав на здоров'ї. В тій справі вона писала листи до Брежньова й інших достойників советського уряду. А тепер її засуджено на заслання.

КОНФЕРЕНЦІЯ ІНВАЛІДІВ

Наспіло запрошення на Конференцію Інвалідів, що є скликана Міжнародним Т-вом Пішоходів у Гетеборгу, Швеція. Як відомо, 1981 рік є роком непрацездатних і інвалідів. Міжнародне Товариство Пішоходів користає з нагоди, щоб у Гетеборгу, Швеція, скликати Конференцію. Це мало б відбутися в днях 6-10-го травня 1981 р. На конференції будуть обговорені найновіші засоби допомоги інвалідам.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 29 червня 1979 відійшла у вічність довголітня членка ЛУКЖ і ОЖ ЛВУ — Меланія Гафтар. Походила зі священничої родини Клодзінських з Путятинців біля Рогатина. Народню школу закінчила у Львові, а підготовчу класу до семінара в Яворові. Вибух 1 світової війни перервав її освіту, а в 1918 р. вона вийшла заміж за старшину Олександра Гафтара. Подружжя мешкало спершу у Львові, а потім переїхало до Путятинців, де Олександр Гафтар став директором школи. Тут молода Меланія стала до праці у Просвіті й допомагала чоловікові при шкільних імпрезах. У 1934 р. родина переїхала до Рогатина і тут Меланія працювала в Союзі Українок і Марійській Дружині. У подружжя народилися дві дочки Анна й Євстахія. В наслідок 2 світової війни родина переїхала до Канади і замешкала в Монреалі. Тут Меланія почала працювати в Лізі Укр. Кат. Жінок, а з днем заснування Об'єднання Жінок ЛВУ стала й тут членкою. Працювала в обох товариствах, а в Відділі ОЖ стала головою. Згодом членки вибрали її почесною головою ОЖ ЛВУ. З жалем провела її громадянство Монреалю в останню дорогу, де вона спочила біля свого чоловіка. Вічна їй Пам'ять!

КУРС ТКАНИН

Округа СУА у Філядельфії започаткувала курс українських народніх тканин. Курс є короткий, складається з чотирьох лекцій. Найперш обговорено народню тканину як таку і її різні відміни. Доповідала Л. Бурачинська. Друга лекція буде присвячена килимам. Третю лекцію дасть Євдокія Сороханюк у своїй хаті, де буде показане ткання на різних варстатах. Четверту лекцію матиме проф. Петро Мегик. Він з'ясує різні можливості сучасного ткання на народніх мотивах. Курс закінчиться у травні ц.р.

В пам'ять бл.п. Люби Вітер-Рав зібрано на панахиді 23-го січня 1981 р. 210.00 дол., з яких на бажання батьків, призначено: на церкву в Люрді 105.00 дол. і на Український Музей 105.00 дол.

Пожертви склали:

по 20.00 дол. Р. і В. Богацькі, О. і І. Лукові, С. і О. Путикевичі;

по 10.00 дол. Ю. і В. Поповичі, д-р І. Бачинський, М. і О. Слупчинські, А. і О. Одуляки, Г. і В. Гаврилюки, Г. Лисякович;

по 5.00 дол. Є. Рубчак, А. і В. Вішки, С. і Т. Штомплі, К. Коць, М. Стегній, В. і І. Єзоровські, Г. Білик, П. Пилипчак, Н. Ковбаснюк, П. Андрійчак, К. Вірт, К. Поточна, С. Цюлко, М. Мацяк, С. Мацяк, Ю. Демченко, П. Шеремета, С. Білоус.

71-ий Відділ СУА, Джерзі Ситі, Н.Дж.

OUR LIFE

MONTHLY, published by Ukrainian National Women's League of America

VOL. XXXVIII

MARCH 1981

NO. 3

EDITORIAL

March. The end of the first quarter of 1981...the first month of spring. Lent is here and we think about Easter. As the days become longer, our mood should be full of joyful anticipation.

Caught up in the whirlwind of contemporary life, the hours, days and months pass quickly — too quickly. Like images seen from a rushing train — events, people, scenes flash by. Sometimes we don't even have the time to experience them, to analyze them, to rejoice or be distressed over them before something new appears.

Sometimes people get so used to the whirlwind of events around them that although they complain about lack of time, they try to fill up any spare time they have by switching on the TV "in order to kill time."

Very often we do not have time to be alone. Some people long for moments of solitude, others fear them. But there are many kinds of solitude.

Erich Fromm, the American psychologist and sociologist says that a psychologically healthy individual needs solitude from time to time. Those who can't tolerate it might be afraid to be with themselves. Positive, constructive solitude can be filled with internal experiences, thoughts, or impressions. Solitude in the midst of nature, music or favorite environment can be not only restful but bring revitalization of psychic strengths, create new thoughts and ideas, or even renew a capacity to love people and the world.

But one cannot limit oneself merely to voluntary solitude, from which one can escape by coming into contact with one's associates, work or surroundings. Some times there is a solitude to which one is destined, from which one cannot voluntarily free oneself. What strength of spirit is needed to bear it and come out of the experience with soul and mind unscathed!

Many people, men and women just like us, who have been forced to go through the concentration camps, psychiatric wards and forced isolation cells of the Soviet Gulag have been able to preserve their dignity and internal freedom and strength. Maybe thinking of our dear brothers and sisters undergoing such forced solitude will increase our desire and determination to help them. Maybe it will teach us to evaluate our busy lives differently, and re-examine our values.

But let us also think about those alongside whom we live, here in the free world. If we look carefully, we will find people for whom solitude is not a self-imposed condition, but a sad inevitability. Various life situations bring it about. Perhaps we meet such people but do not stop to ponder their feelings or their loneliness. Sometimes they carry the burden of solitude proudly, but would gladly accept a kind word, a warm smile or an offer of companionship. Because solitude can be useful when it is voluntary and filled with internal meaning, or it can be a burden beyond human strength.

Докінчення КРИЗЬ ПОРИВИ ЖИТТЯ

косами й серпами і не тільки позабивали гвалтовників, але й покалічили їх трупи. Потім тіла їх привезено до Києва й поховано врочисто, кажуть, що навіть у приявності гетьмана. Не маю доказів на те, що воно так справді було. Але вже сам факт тих експедицій і врочистого похорону їх учасників нас усіх тоді схвилював. Не хочу ідеалізувати наших селян. Знаю, що таких "Денисів" було між ними чимало. Жадоба помсти в нас, українців, розвинена сильно і то помста не італійського чи еспанського типу, що діє поволі з допомогою отрути чи скритого ножа. У нас вона бере відразу верх над розумом і всіма почуваннями. Що краще? — не знаю, але люблю нашу вдачу, вона мені ближча з усіма її вадами.

Тепер, коли проминуло стільки років, думаю, що гетьман може й хотів сповнити свої обіцянки делегаціям та не міг. Був залежний від німців, а що це значить, ми пізніше переконалися. Цій залежності

приписували й заборону Селянського З'їзду. Український Національний Союз став відразу в опозицію до гетьмана і заборонив членам вступати на керівні пости. Наміри Міхновського, Шемета й Липинського зависли у повітрі.

Чия це була вина? — не можу сказати. Чи винні були селяни, розагітовані есерами й більшовиками, вірили, що грабують дійсно награване? Їх тримали цілими віками у темряві, а тепер вимагали від них раптом зрілості й розуму. Оце не так давно почула я, що каральні експедиції проектувалися ще за Центральної Ради, й Скоропадський одержав їх у спадщини від неї. Можливо, що так. Пишу тільки те, що мене вражало в той час, і нікому не хочу зробити кривди. Пишу це з великим почуттям болю, бо не можу відділити себе від своєї влади. Сказано бо, що кожна нація має владу, на яку собі заслужила!

Продовження буде

Q: Why did you leave Ukraine?

A: I could not accept the political system which governs that society. Perhaps more importantly, having been a political prisoner, I could see no future for myself or my children. In the Soviet Union a political prisoner carries the stigma of his/her "crime" til his death. Even worse, the children also suffer the "sins" of the parents. I knew that if I stayed, there would come a time when my children would be faced with a dilemma: either to renounce me and all the principles I stand for, and thereby "succeed" in Soviet society, or to be punished for my actions, simply because they carried my name. This choice would inevitably have to be made.

In the Soviet Union parents — and mothers in particular — are deprived of their maternal rights in the full sense of that word. A woman does not raise a child the way she would like, because the main educational institution of the society — but especially of the children to whom a great deal of attention is devoted — is the state. Once a child is of school age, many elements begin to influence the training of the child — the school, the environment, and the state in its many forms.

Q: Do women have equal rights in the Soviet Union? Are they emancipated?

A: There are very few rights for anyone in the Soviet Union, regardless of sex. I personally feel that emancipation should refer to a spiritual unshackling, and neither men nor women in the USSR have achieved that.

Theoretically, Soviet policy is of course to guarantee equality of opportunity and rights. What does this look like in practice? It means that now women also do men's work in addition to fulfilling the traditional functions of nurturer, cook, laundress, etc. A man regards cooking to be beneath his dignity. But that same man does not regard it beneath his dignity to pass by a woman wielding a pick-axe and breaking up asphalt on a main street of Kiev. Men who respect women and who take on women's tasks in the home are a real rarity.

I should add that to the extent that there is equality, it is more apparent in the upper levels of society, less so in the middle and lower levels.

Q: What are your thoughts on religion?

A: Religion must become an internal conviction before it can set a person free. And without a feeling of internal freedom — whether derived from religion or elsewhere — no religion can free an individual from external or internal oppression. For me religion is not a protest against society, but a form of emancipation.

As to the relationship of religion to the churches, this relationship to me seems very vaguely defined, because to me the church is only an outer shell. This is why any disagreements, let's say between the Ukrainian Catholic, Orthodox or Baptist churches, are totally incompre-

hensible to me. The important thing is that Christian moral and principles are practiced by all three churches. The rest are only superficial differences, differences of the church institutions, not of religion. Going to church, making obsequies, standing for the liturgy — all these are mistakenly associated with true faith. I think love for God is best expressed through love for one's neighbor.

Q: What is your view of the underground feminist/religious publications *Maria* and *The Woman and Russia*?

A: These journals had to appear when they did. There was a crying need for them. They raise a very important issue for all people in the Soviet Union regardless of national, religious or other differences: the absence of spiritual freedom. They see woman in the Soviet Union losing her essence, and man as having already lost his essence. Thus woman in the Soviet Union is doubly a slave: she is a slave of a slave.

One issue not raised in the almanacs is the national question, as these publications come out in Leningrad where perhaps the complexities of this question have not yet penetrated. I believe that if these publications were allowed to evolve, the women would also begin to deal with the national question.

I am not too optimistic about the longevity of these almanacs. They may soon be crushed by the authorities, but certainly they will reappear in another form. The movement can't be stopped now.

Q: What are the differences between feminism in the Soviet Union and the U. S.? How do you see Ukrainian women in the U. S.?

A: In the Soviet Union, it is impossible to isolate or separate feminism in its pure form from the democratic movement and other related movements. In the U. S. it seems to have evolved from specific conditions in the society, such as a differential pay scale for men and women and other discrepancies of opportunity and equality. But in a free society such as this one, feminism can be analyzed in itself, apart from other issues.

As regards my perception of male-female relationships within the family here, I feel there is no clear-cut dichotomy in purely male or female roles but that a man can fulfill a woman's nurturing role without loss of his masculinity, much more so than in the USSR.

Ukrainian women in the U. S. are outstanding in their strong community consciousness, selfless devotion to causes outside their own immediate needs, and their sense of solidarity with each other and with women in Ukraine.

The most important thing is an internalized sense of freedom that comes from each individual. Without this one is not free, even in a free society, and that applies equally to men and women.

TWO UKRAINIAN WOMEN PATRIOTS — THE LATEST VICTIMS OF PSYCHIATRIC TERROR IN THE USSR:

HANNA MYKHAYLENKO — 55 YEARS OLD
OKSANA MESHKO — 76 YEARS OLD

LET US HELP THESE MODERN-DAY MARTYRS WITH
OUR PRAYERS AND OUR ACTIVE INTERVENTION ON
THEIR BEHALF

HANNA MYKHAYLENKO — born in 1925 in Odessa,
Ukraine; a Ukrainian Catholic. As the Madrid Conference
was beginning its deliberations, she was sentenced to
forced treatment in a psychiatric hospital.

OKSANA MESHKO — born in 1905 in Kiev, Ukraine;
Ukrainian Orthodox. Founding member of the Ukrainian
Public Group to Promote the Implementation of the
Helsinki Accords; a long-time political prisoner of
Stalin's concentration camps, officially rehabilitated after
his death; mother of political prisoner Oleksander
Serhiyenko; declared Mother of the Year in 1979 by the
World Federation of Ukrainian Women's Organizations.
Incarcerated in a psychiatric hospital on the eve of the
1980 Olympic Games.

Meshko's current address: USSR, UkrSSR, Kiev-3,
Volodymyrska, 35, p/ya 207.

Address of Meshko's son in exile: USSR, 682080, s. Ayan.
Ayano-Maysky rayon, Khabarovskiy kray, pochta, do
vostregovannya.

FOR WHAT ARE COMPLETELY HEALTHY PER- SONS IN THE USSR SENT TO PSYCHIATRIC HOSPITALS?

- For believing in God.
- For disseminating the UN Declaration on Human Rights.
- For criticizing Party ideology.
- For resigning from membership in the Communist Party of the Soviet Union.
- For withdrawing from trade unions that are but an arm of the regime.
- For displaying a portrait of Sakharov or Grigorenko.
- For refusal to commit perjury.
- For aiding those persecuted by the KGB.
- For meeting with American correspondents.
- For joining citizens' groups not sanctioned by the authorities — Helsinki monitoring groups, independent trade unions, literary groups.
- As a preventive measure before the arrival in the USSR of Western representatives — the President of the US, the President of France, the Prime Minister of Canada, visitors to and participants in the Olympic Games.

LIBRARY OF CONGRESS SEEKS ETHNIC PUBLICATIONS

The Library of Congress needs assistance in collecting sample copies of publications issued by and for the ethnic groups in the United States.

As a national library, the Library of Congress has a responsibility for maintaining collections that reflect the history and culture of the American people and the many ethnic groups that compose it. Although the Library has both ethnic newspapers and publications in its collections, there is a need to expand the coverage. It will not be possible to collect all the publications issued throughout the country, but it is important to have a wide selection of newspapers, periodicals, books and pamphlets, as well as sound recordings and films that reflect the interests, concerns, and activities of America's ethnic groups.

Some of these publications are produced by organizations, such as *Slovaks in America: A Bicentennial Study*, published by the Slovak League of America. Others are produced by churches, especially for anniversary commemorations, e.g., *The Assumption Church in History 1939-1979*, published by the Greek Orthodox Church of the Assumption in Seattle, Washington. Various literary works and personal reminiscences of members of ethnic groups are often written in languages other than English, though sometimes there are bi-lingual or translated anthologies such as *Lithuanian Writers in the West*, published by the Lithuanian Library Press in Chicago. Some publications present genealogical studies, e.g., *Czech Pioneers in Texas: Vincenc Doubrava and Frantiska Novak Doubrava and Their Descendants*. Various ethnic meetings and conferences also yield publications such as *The Role of Americans of Italian Heritage in the 1980's* which followed an international conference on the topic held in Washing-

ton in 1979. All similar materials, whether in English or in other languages, are of interest to the Library of Congress.

As a first step toward framing its future acquisitions policy, the Library needs information about available ethnic publications of every type, ranging from pamphlets to substantial multi-volume collections, from newsletters and local periodicals to journals with national distribution. Books, pamphlets, and music that can be made available free of charge should be sent to the address given below. For publications that are for sale, the Library wishes to receive information as to the author, title, name and address of the publisher or distributor, date of publication, number of pages, and price. The same applies to music and spoken-word sound recordings. In the case of newspapers and periodicals, it would be very helpful to receive several sample issues. Earlier publications and complete sets of periodicals no longer being published can also be sent to the Library, but it is recommended that the donating parties first inquire whether the publications are already in the Library's collections.

Not all of the publications reported or sent to the Library will be acquired or retained permanently. Nevertheless, public response will enable the Library to determine the full range of ethnic publications available today and to enable us to make the national collections truly representative of all elements of the nation's culture.

All persons who can assist the Library in this important project are urged to do so. Letters and publications should be addressed to the Exchange and Gift Division, Ethnic Unit, Library of Congress, Washington, D. C. 20540.

RESUME OF ACTIVITIES Branch #37 — for Year — 1980

January

- 2 Regional Council Meeting
- 8 Br. #37 Luncheon Meeting: Malanka Party followed; Husbands invited.
- 17 Ukrainian Village Bldg. Fund general meeting: Pres. and several others attended.
- 20 Independence Day Concert (Fitzgerald High School) several attended & myself.

February

- 3 Regional Council Annual Election of Officers (UNWLA)
- 12 Br. #37 Meeting Cancelled — Due to hazardous driving, weather conditions.
- 13 Ukr. Village Annual Election Meeting
- 16 Attended St. Michael's Fund Raiser Luncheon given by Br. 58. Proceeds to Bldg. Fund

March

- 2 Attended Mary Beck's Birthday Banquet — Nationally known Ukrainian Leader and Speaker; Ex-President of Detroit's City Council Government.
- 5 Regional Council Meeting
- 11 Br. #37 Luncheon Meeting: Business (Dues collec.) & Pysanka Symbolism Prog.

April

- 2 Regional Council Meeting
- 8 Br. #37 Luncheon Meeting: Program — Consumer's Marketing by Guest speaker, Joy Marconi. We also acquired new member — Mary Jo Miles.

May

- 7 Regional Council Meeting
- 11 Attended International Institute Program — Irene Kozachenko (a 45 year member of UNWLA) was honored as "Mother of the Year" — a deserving recognition.
- 13 Br. #37 Luncheon Meeting.

June

- 1 Ukrainian Village Building Fund Picnic: Blessing of Grounds & Dedication. Donations collected by Br. 37.
- 4 Regional Council Meeting
- 10 Br. 37 Luncheon Business Meeting: Annual election of officers.
- 27 Rummage Sale — by Regional Council at Carpenter Hall. Proceeds donated to Ukr. Village Bldg. Fund. Full participation by Br. 37.

July

- 11-17 Republic Convention in Detroit Renaissance Center. We participated in Food Booth at Ethnic Riverfront Hart Plaza; proceeds to Ukr. Village Bldg. Fund.

27 Regional Council Picnic at "Dibrova Estate" — Br. 37 donated food. Proceeds were donated to Bldg. Fund.

August

15-17 Participated fully in Ukr. Ethnic Festival at Detroit's Riverfront Hart Plaza selling in Reg. Council booth for Bldg. Fund; also, our own (Br. 37) money-making projects (embroidered items & booklets).

September

- 3 Regional Council Meeting
- 23 Br. 37 Fall Luncheon Meeting: Trip taken to Cultural Center visiting Main Public Library exploring ethnic embroidery books, etc.
- 28 Attended Sunday lecture by Mesdames Kwitkowska & Stefaniuk, delegates to WFUWO convention in Copenhagen; reporting to interested group.

October

- 1 Regional Council Meeting
- 14 Br. 37 Luncheon Meeting: Had a Workshop on making Ukrainian Rag Dolls with Guest Demonstrator — Jennie Metryn.

November

- 5 Regional Council Meeting
- 11 Br. 37 Luncheon Meeting: Program: Workshop — Dried Breads.
- 16 Banquet — "Soyuzanka Day" — Regional Council celebrating 45th Anniversary in Detroit. Awarded special recognition to members of 45 years standing. Donations accepted; proceeds went to Bldg. Fund. Many chapters had their own handiwork, etc. arranged on display tables, for viewing.

December

- 3 Regional Council Meeting. (No chapter meeting this month)
- 23 Welfare Division of Regional Council requested we make Christmas visit with some deserving Ukr. sick person needing help whose name they gave. I, personally, visited Mrs. Babiak of Fielding Avenue bringing her a ham, cake, rolls and candy for her visiting small grandchildren, who are motherless. Mrs. Babiak is recovering from a recent operation.
- Postscript #1 — We are very proud that several of our Branch 37 members have been serving our Ukrainian community through the Detroit Regional Council as follows:
Building Fund Chairperson — Anastasia Volker responsible for Bldg. Fund for senior citizens housing in Warren — (a Regional Council project) Also serving on Detroit Ukrainian Ethnic Festival Executive Board
Board Auditor — Myrtle Slaby (at one time served as President of Detroit Regional Council)
Press — Sophie Anderson

Compiled by: Sophie Anderson, Pres.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

89-ИЙ ВІДДІЛ СУА КЕРГОНКСОН, Н.Й.

Річні загальні збори Відділу відбулися 8-го лютого 1981 р. в присутності організаційної референтки Окружної Управи Нью-Йорк Марти Данилюк.

Вибрано нову управу Відділу в такому складі: Оксана Ленець — голова, Анна Слободян — заступниця голови, Лідія Яців — секретарка, Агнес Хоманчук — касирка.

Референтки: Ірина Винник — організаційна, Наталія Войнаовська — культурно-освітня, Софія Барусевич і Оксана Бедрій — мистецькі, Дарія Хухра — виховна, Емілія Реннер і Еріка Александрович — суспільної опіки, Зеновія Ковальська, Льюна Савеська, Дарія Стасюк — імпрезові, Ольга Денисенко — пресова, Софія Барусевич, Мирослава Кондра

— зв'язків, Ольга Олійник, Марія Круг і Ела Досяк — господарські.

Контрольна Комісія: Магдалина Квас — голова, Ярослава Аврачук і Ярослава Крижановська — членки.

Повідомляють про сходини — Александра Яців, Ольга Бодлак, Ірина Винник.

СПРОСТУВАННЯ

У "Нашому Житті" за січень 1981 р. в статті п.н. МІЖ-ОКРУЖНА КОНФЕРЕНЦІЯ В ЮТИЦІ трапилася помилка:

Ст. 20, ліва шпальта, п'ятий рядок знизу пропущено 47-ий Відділ.

Ст. 21, права шпальта згори, повинно бути: Іванна Мартинець, голова Окружної Управи Північного Нью Йорку, а не як видруковано: Південного Нью Йорку.

Просимо вибачити

ВИШИВАЙМО НИЗИНКОЮ!

Багато з нас вміє вишивати. В більшості вишиваємо хрестиком чи яворівськими стібами. Лише дехто завдав собі труду, а може не було можливості навчитися вишивати іншими стібами, як настильованням чи низинкою.

Низинка, низ, низь, поперечна низь, (по-гуцульськи нізіне) це назви для тієї самої техніки вишивання. Низинка це одна з найстарших технік вишивання, яка наслідує тканню. Найбільше вишивають низом в Західній Україні головню в карпатських районах, з яких Гуцульщина вибилася на передове місце зі своїми прекрасними різноманітними низинковими зображеннями щодо укладу мотивів та кольориту. Вишивають низом теж на Поділлі.

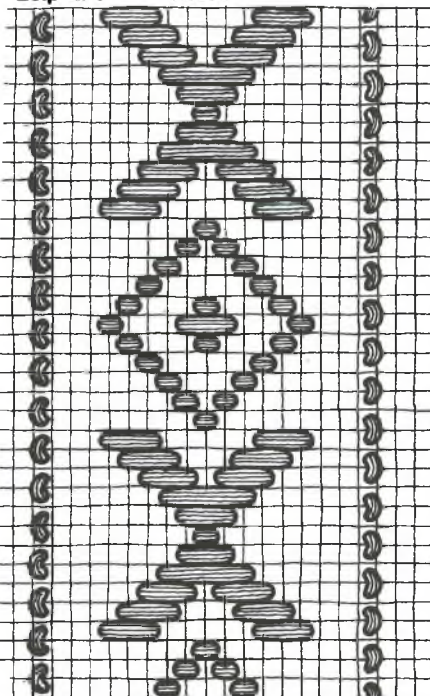
Цю техніку вишивання називаємо низом, бо вишивається "з низу" себто з лівого боку (на виворотній стороні) полотна, а взір виходить на правім боці полотна. Низинкова вишивка складається з різних геометричних ромбів та кривул. Кожна місцевість створює своєрідний уклад мотивів та комбінацій кольорів.

Основний взір низинки, який називаємо "розвід" вишивається чорною або червоною ниткою з вивороту. Опісля на правім боці заповнюємо кольоровими нитками (цвіткуємо).

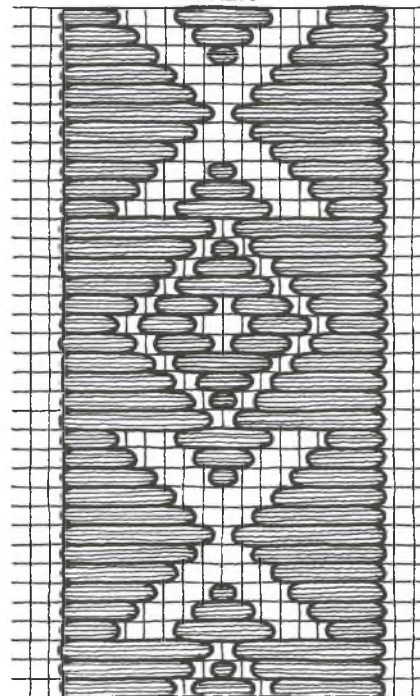

Взір ч. I

ЛІВА

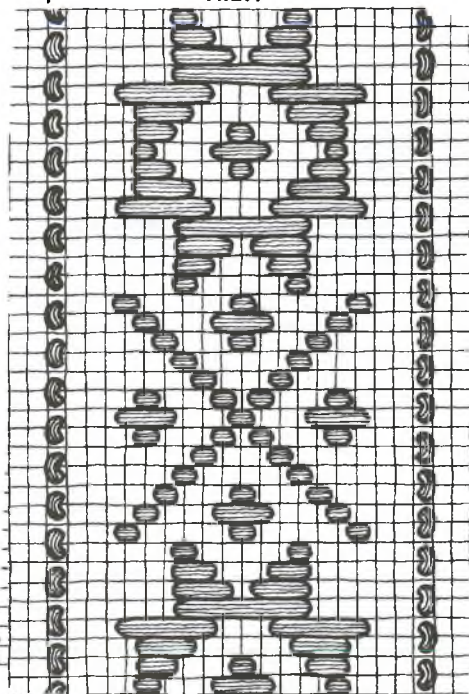

ПРАВА

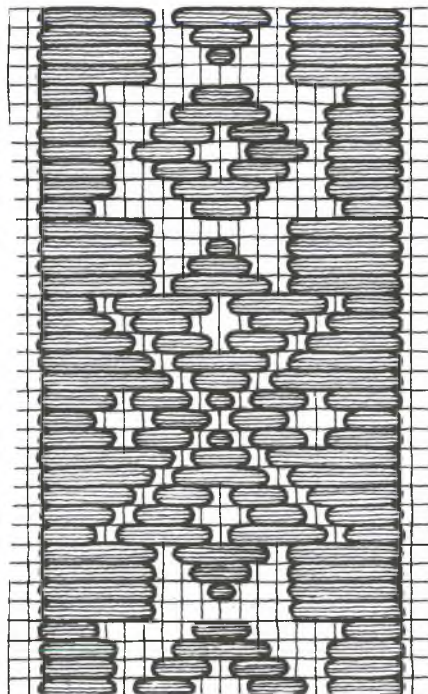

Взір ч. II

ЛІВА

ПРАВА

Напр.: Коли "розвід" вишитий чорною ниткою, тоді заповнюємо взір червоною (іноді кілька відтінків, зеленою, жовтою) теж кілька відтінків та декуди синім кольором.

Коли "розвід" вишитий червоним кольором тоді заповнюємо чорним, зеленим, жовтим (кількома відтінками) та декуди синім кольором.

Як вже згадано вище найбільш знані за свої вишивки низинкою гуцулки. Згідно з переказом гуцулка, яка хоче бути доброю вишивкаркою перед тим, як береться за діло, іде ранком шукати "швальку" гусінь мотиля (Sphinx pinasta).

Швалька це є дуже гарна гусениця, яка є покрита кольоровими смугами і виглядає немов намальована писанка. Отож знайшовши цю гусінь, гуцулка бере її на руку та висловлює формулу заворожування:

"НАШЕ ЖИТТЯ", БЕРЕЗЕНЬ 1981

ГОРОДИНА ДО КОЖНОГО ОБІДУ

Завдяки сьгоднішнім заморожувачам чи консервації харчевих продуктів, навіть тепер, "на переднівку" можемо подавати вибагливі потрави, виготовлені з різнорідної городини.

БУДИНЬ З МІШАНОЇ ГОРОДИНИ

2 1/2 горнятка покраяної в кісточку городини морква, горошок, каляфіор, [цвітна капуста] шпараги і інше. Може бути морожена городина!

1 горнятко краяної в кісточку бараболі

1/2 горнятка краяних печериць

1 горнятко краяної в кісточку вареної шинки

2 ложки натертого сира

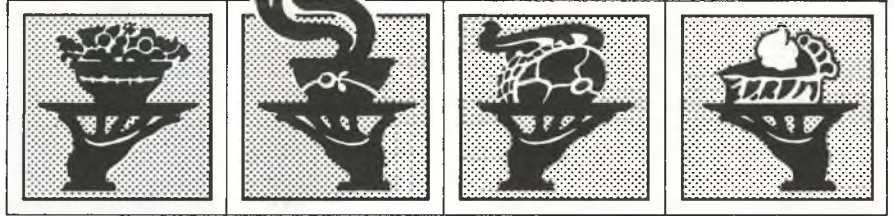
1/2 горнятка (4 унції) топленого масла

1 горнятко молока або легкої сметанки

1 яйце

1 ложка борошна, сіль, перець

У висмарованій маслом посудині накладати верстами: половину городини, бараболі, печериць і шинки і ще раз так повторити. Скропити маслом і посипати сиром та пекти на 350° — 10

хвилин. В проміжку часу розбити яйце з борошном, допити сметанку. Залити тим городину в печі та продовжувати пекти на 350° ще 1/2 години. Повинно вистарчити на 6 осіб.

ЗЕЛЕНА ФАСОЛЬКА — КОНФЕТИ

1/3 горнятка (3 унції) масла одна — 10 унцій бляшанка замороженої зеленої фасольки, порізаної в куски

одна — 8 унцій бляшанка цілої кукурудзи (відцідженої)

1/2 горнятка покраяних дозрілих (чорних) оливок

1 ложка сухого василька і орегано

1/2 ложечки сухого часнику

1 помідор різаний в куски

В тяжкій (з грубим дном) посудині стопити масло щоб закипіло, додати все інше без помідора. Накрити і тушувати, час — від часу підмішую-

чи, 8 - 10 хвилин. Додати помідор, змішати та залишити ще 1 хвилину накрите.

ГОРОДИНА ДО ДРОБУ

1 середньо велика кольрабі (каляріпка) краяна в кісточку. Якщо морожена то треба около 5 унцій одна — 10 унцій пачка мороженого горошку з морквою

1/2 ложечки соли

1/2 ложечки цукру

1/4 ложечки білого перцю

2-3 ложки води, 1 ложечка борошна

Спершу каляріпку (кольрабі) а опісля моркву і горошок тушувати на 2 - 3 ложках масла, долити воду, додати заправу і на маленькому вогні тушувати накрите 10 - 12 хвилин. Під кінець варення посипати зверху борошном і легко змішати.

ЧЕРВОНА КАПУСТА

2 ф. червоної капусти, дрібно краяної. 1/2 пляшки італійської заправи до салати.

Сіль і перець.

Капусту вкласти до посудини з грубим дном. Підливу сильно сколотити і полити нею капусту. Тушувати на середньому вогні около 10 хв. (Капуста на кінець має бути трошки хрупка). Додати сіль і перець до смаку. Можна подавати гарячу або холодну як салату.

Докінчення:

ВИШИВАЙМО НИЗИНКОЮ

"яка ти є мудра і віписана*, аби і я така мудра була вішити** і віписати".

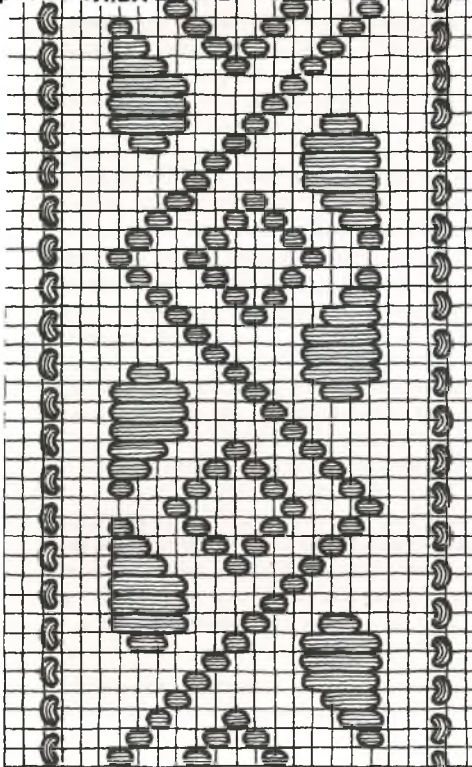
Щойно після цієї церемонії гуцулка починала вишивати, а може й творити новий взір.

*віписана — вимальована

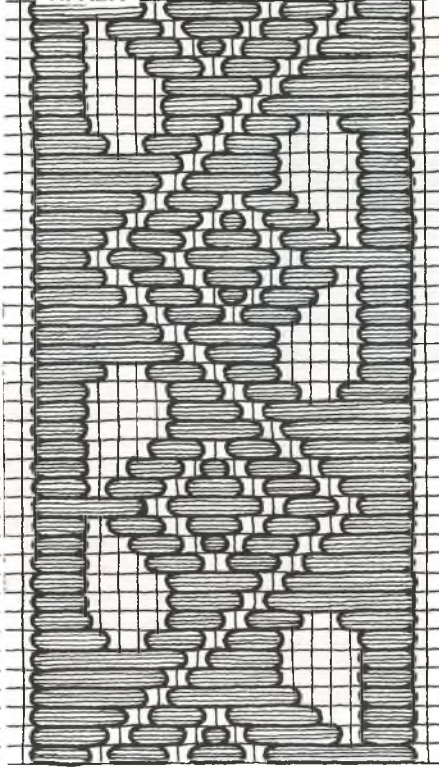
** вішити — вишити

Продовження буде

Взір Ч. III ПІВА

ПРАВА

ВИСТАВА "МОЇ НИЗИНКИ"

Заходами Округної Управи і 26-го Відділу СУА в Дітройті відбулася вистава вишивок-низинок членки 26-го Відділу Оксани Ткачук. Вже віддавна плянувалася така вистава, бо союзнянки Дітройту не раз мали змогу оглядати взори Оксани Ткачук приватно чи позичати поодинокі експонати від неї на виставки народного мистецтва.

Вистава під назвою "Мої низинки" відбулася 21 - 25-го листопада 1980 р. в галерії "Еко" у Воррен, Мічіген. Виставу відкрила голова Округу Ліда Колодчин, привітала мисткиню, членок СУА і гостей. Тоді попросила до слова Степанію Дуб, яка намалювала творчу силуетку мисткині. Степанія Дуб проказала вірш Лесі Храпливої "Вишиванка", в якому авторка пише, як то "срібна голка виводить все, що гуцулчине серце любило" і далі "вишиває по білій пелені, що осталося в мріях далеко".

С. Дуб розповіла, як у молодій Оксани зродилося замишування до народного мистецтва, а головню до вишивок. Вже відмалку мисткиня любила вбиратися в вишиване плаття. Тому була змушена сама навчитися вишивати низинкою і то не від мами, яка вишивала тільки хрестиками, а від вишивальниці Олексюк із Шешорів. Мала змогу користати з жіночого журналу "Нова Хата", а бувши в гімназії в Перемишлі зі знайомства з Оленою і Ольгою Кульчицькими, відомими авторами збірок української народної ноші та вишивки. Зрозумівши важливість і вартість народного мистецтва, почала збирати взори, рисувати їх і укладати свої власні композиції на підставі народних мотивів.

Фрагмент укладу вишивок і подушок на виставці
Fragment of the embroidery exhibit of Oksana Tkachuk, Detroit.

С. Дуб подала свої спостереження про взори, їх композицію, кольори та почування, які вони викликають у глядача. Підкреслила, що це, що ми побачили, завдячуємо мисткині Оксани Ткачук, яка зуміла впровадити новий стиль і передати на полотні новий напрям у вишивці.

С. Дуб звернулася зі закликом до союзнянок видати ці взори книжкою, щоб не пропала така цінна збірка, бо напевно ніхто тут не має таких скарбів. Закінчила подякою і побажанням мисткині.

На тлі вишивок стоять зліва: Марія Дяків, Степанія Дуб, мисткиня Оксана Ткачук з внучкою Івою і донькою Калиною Миколівню, Зиновія Камінська і Ліда Колодчин — голова Округної Управи

Embroidery exhibit of Oksana Tkachuk, Detroit

Присутні піднесли тост шампанським у честь мисткині і заспівали "Многая літа". Відтак союзнянки гостили присутніх кавою і солодким.

Вже на відкритті вистави видно було велике зацікавлення нею членок СУА і громади. Говорили, що на жадній іншій виставці в галерії "Еко" не було стільки відвідувачів, як на цій. Приходили по кілька разів, бо не можливо було запам'ятати краси і багатства взорів за один раз. Вистава була запланована на три дні від 21-го до 23-го листопада, але з уваги на зацікавлення глядачів треба було продовжити її ще на два дні.

Уклад вишивок був незвичайно оригінальний. Були зроблені рами з дерева і дикти, покриті полотном в різних кольорах. На тім тлі вишивки були уложені за розміром і кольорами завішені на стінах галерії. Вишивані подушки були укладені на полицях вздовж цілої галерії. Щоб відповідно описати ефект взорів і комбінацію красок у цілості треба бути поетом. Багато відвідувачів старалися зробити бодай кілька знімків, щоб утривалити таку гарну панораму.

Глядачі часто зверталися до мисткині за поясненнями і порадою про вишивання. Оксана Ткачук всіх радо вислуховувала і давала пояснення, а навіть мала при собі полотню і нитки та показувала як виконати дані взори чи стіби.

23-го листопада на виставці відбулася лотерія на виграш вишиваної низинкою подушки, яку на ту ціль подарувала Оксана Ткачук. Кожний, хто оглянув вишивки на виставці, особливо хотів виграти ту подушку, тож дохід з квитків на виграш був немалий. Весь дохід із виграшу та з добровільних датків був призначений на будову дому "Українське Село" для старших віком осіб.

До успіху вистави причинилася праця голови Округу Л. Колодчин і голови 26-го Відділу Катерини Кобаси та членок, що дижурували під час вистави. Приготовленням вишивок на виставу займалася донька мисткині Калина Миколівню разом з молодим малярем Юрієм Крохмалюком. Однак найважливішою причиною успіху виставки, це мистецький талант Оксани Ткачук і музейна вартість її збірки вишивок.

Зиновія Камінська,
секретарка 26-го Відділу.

ЗАКІНЧЕННЯ КУРСУ САЛЬОНОВИХ ТАНКІВ.

82-ий Відділ СУА, Нью-Йорк

"Маланка"-закінчення курсу сальонових модерних танців

UNWLA Branch 82. "Malanka" — finale of the course of modern ballroom dances.

За 16 років діяльності 82-ий Відділ присвятив багато праці й уваги виховній ділянці. З важливіших починів вистарчить згадати видання платівки "Послухайте діти", створення юного гуртка книголюбів на Бронксі, а в останніх роках організування курсів танків для середньошкільної молоді.

Доклавши всіх старань, виховна референтка Т. Бриттан і в цьому році успішно зорганізувала вже сьомий з черги курс сальонових і модерних танків під проводом відомої балерини-хореографа та педагога Р. Прийми-Богачевської. У курсі взяло участь 32 юнаків і юначок, з Пласту і СУМА у віці від 14 до 18 років. За короткий час — 10 лекцій курсанти не тільки навчилися сальонових танків, але теж засвоїли засади культурної, товариської поведінки, якої так дуже потрібно сьогодні молоді. На закінчення курсу 17-го січня, у гарно прибраній залі Пластового Дому в Н.Й., крім пописової лекції відбулась забава для молоді, при добірній музиці з платівок, про які подбав старший курсант, Олег Данилюк.

Незатерте враження і рясні оплески батьків і гостей викликала поява 16 пар елегантно одягнених юнаків і юначок з червоними трояндами в руках, якими відтак курсанти обдарували свою улюблену вчительку пані Рому.

Дорогу нашу молодь, батьків та гостей, а зокрема члена Головної Управи О. Кіршак і голову Окр. Управи О. Щурову щиро привітала голова Відділу Н. Попель та побажала всім приємної забави.

Виховна референтка Т. Бриттан у своєму слові підкреслила важливе значення танку і товариської забави у рідному середовищі для збереження нашої молоді. Оцінюючи виховну працю Р. Прийми-Богачевської, подякувала їй за успішне переведення курсу, а батькам за зрозуміння і співпрацю. Після короткого слова до молоді Рома Прийма-Богачевська перевела пописову лекцію. Вдоволені батьки мали нагоду не тільки придивлятися, як гарно танцюють їхні діти танго, польку, фокстрота навіть румбу і ча-ча, але і самі мали приємність затанцювати віденського вальчика зі своїми донями чи синами. Як доказ признання за труд, курсанти Л. Микитин і А. Данилюк в імені батьків подарували Т. Бриттан і Р. Прийми-Богачевській оригінальні гуцульські касетки. Молодь весело забавлялась до півночі, а старші мали нагоду порозмовляти і поласувати смачним печивом, про яке щедро подбали добрі господині — мами курсантів. На спомин приємно проведеного вечора залишились світлини, які з терпеливістю репортера світлив колишній курсант інж. Олег Мачай. Сподіюсь, що на другий рік знову будемо мати нагоду подивляти нашу молодь на закінченні курсу сальонових і модерних танків.

І. Г. Іванчишин,
пресова референтка

РІЗДВЯНА ВИСТАВКА І СВЯТ-ВЕЧІР В УКРАЇНІ

У вересні на ширших сходах 73-го Відділу в Бриджпорт, Конн. запланували ми влаштувати в міській бібліотеці різдвяну виставку і з тієї нагоди задемонструвати українську традиційну вечерю на Свят-вечір.

Задум показався щасливим, хоч коштував нас багато труду, турбот і старань. Та в результаті ми могли американській публіці представити ще одну частину нашої духової спадщини — гідне, побожне святкування Різдва.

Різдвяна виставка тривала цілий грудень, показ свят-вечірньої вечері ми дали 6-го грудня 1980 р. На виставку бібліотека відступила нам велику шафу з виставовим вікном в просторому коридорі, проти входових дверей, а перед шафою довгу "рабльотку". Багато місця, гарне положення.

На долішній полиці виставового вікна ми представили частину українського села: церкву, хати, стодоли, оборони, з

сіном та колядників зі звіздою. Село притрушене біленьким снігом, як все бувало на Різдво. На вищій полиці святочний стіл, застелений тканню скатертю, на ньому три калачі зі свічкою, тарілочка з кусочками просфори і три керамічні миски з України. На покуті дідух. На стінах дві ікони, прибрані вишиваними рушниками. Старанні написи пояснювали символіку експонатів.

У "рабльотці" різдвяні картки наших мистців, гарно уложені і довкола прибрані гілочками смерічки. Виставка виглядала елегантно і ефективно. Уклала її при допомозі союзянок Олександра Шуст; вона й є у нас оформлювачем майже всіх виставок.

ПОКАЗ СВЯТ-ВЕЧОРА

Стіл застелений також скатертю, на ньому три калачі зі свічкою і кутя. Збоку ялинка, прибрана власноручними

УКРАЇНСЬКІ НАЗВИ З КУХОВАРСТВА Й ХАРЧУВАННЯ

Упорядкувала Наталія Чапленко.
Вийшли друком в Нью-Йорку 1980 р. заходами
Союзу Українок Америки.

Ціна 6 дол.

Замовляти:

UNWLA
108 Second Ave.,
New York, N. Y. 10003

ВИДАННЯ ГУРТКА ПРИХИЛЬНИКІВ УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ

КАЛЕНДАР УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ НА 1979, 1980, 1981

Багато ілюстрований виховний посібник. Своїм змістом календар пригадує нашим дітям продовж усього року, що вони християни і українці. Календар здобув собі велику популярність серед українських дітей мало що не в усіх поселеннях.

Докінчення: СВЯТ—ВЕЧІР

прикрасами — роботи Марії Романів. Вечір відкрила і ним проводила референтка зв'язків Анна Гомик. Вона від Відділу теплими словами привітала гостей і зазначила, що цей вечір присвячуємо українським політичним в'язням в СРСР і американським закладникам в Ірані, як тим, що не можуть бути на Різдво зі своїми рідними. Відтак у своєму рефераті передала красу і зміст Свят-вечора в Україні, підкреслюючи значення традиції для кожного народу.

При "першій зірці" почався показ вечері. Ми бачимо як родина сходить до кімнати, батько (Тарас Сливинський) вносить дідуха й вітає родину словами "Христос Рождається!" — всі відповідають "Славте Його!" Тоді батько кладе дідуха на покутті на знак пошани до плодів землі, мати засвічує свічку і приносить разом з дітьми всі 12 свят-вечірні страви на "вишиваній порцеляні", укладає їх на столі та запрошує родину до столу — дітей та внуків. Вони всі займають свої місця за столом, але не сідають — батько ще має провести молитву. Родина мовчки стоїть в задумі, бо молитви не демонстровано, (цей момент ведуча пояснила), після цього батько бере просфору і бажає:

*"Добрий вечір тому, хто є домі цьогому,
і старому і малому
і Господеві святому!*

*Дай вам Боже, в гаразді жити,
Лиха не знати і не бідити,
Густо на дворі, повно в коморі,
В садочку рясно і в хаті щасно!*

ВІТАЄМО НОВИХ ЧЛЕНОКІ

В роках 1979-80 до 78-го Відділу СУА у Вашингтоні, Д. К. вступило 15 нових членок: О. Білик, Р. Богачевська, А. Верхняк, М. Ганчер, Х. Гамота, Г. Денисик, С. Іваськів, Х. Кіналь, Д. Кінг, Н. Мухин, М. Прибила, Л. Туркевич, Л. Фонтана, М. Юлейн, і Т. Ясінська.

Щиро вітаємо нових союзнок і бажаємо успіхів і задоволення в рядах нашої організації.

Управа 78-го Відділу СУА
Вашінгтон, Д. К.

Надя Палсон, Марія Гіщинська

Управа 3-го Відділу СУА
Ольга Сливка,
пресова референтка

УКРАЇНСЬКЕ ДОШКІЛЛЯ

Багато ілюстрований збірник виховних матеріалів для дому і школи.

Крім цього є в книзі методичний довідник як виховувати дітей у ранньому дитинстві.

В книзі є люстрації: В. Курилика, М. Левицького, Рема, В. Кондратюка і інших.

Сторінок 300, ціна 7 дол., тверда оправа 9.

Дуже актуальна книжка, видана з нагоди Українського Року Дитини. Відомий поет, Роман Заводович, дуже прихильно оцінив цю книжку в газеті "Свобода", а М. Барагура у журналі "Наше Життя".

*Хай при вас буде Бог у дорозі,
Щоб зіслав Господь добра до хати,
І щоб дав ще на рік Різдва дїждати!*

(А. Гомик пояснила ці побажання англійською мовою)

Родина ділиться просфорою і складає собі взаємно побажання, а потім колядують "Бог Предвчний..."

По коляді мапи б їсти вечеру, але цього не демонстровано, лише ведуча пояснила, що тепер родина мала б починати вечерю від риби, борщу аж до всіх 12 страв. В дальшому перебігу бачимо, як мати посилає дітей з "кутею", завиненою в хустину, до діда і бабуні, а за хвилину входять колядники — майже цілий хор і колядують.

Після вечері гості підходили до стола, союзнянки пояснювали страви і гостили солодким, завиванцями, медівниками тощо.

Настрій вечора був поважний і святочний. Було приємно почути реакцію одної молоденької американки, яка ще перед початком нашої імпрези, переходила біля наших страв. Вона зворушено сказала: "Тут так пахне, як колись у моєї бабуні на Свят-вечір!"

Ця заввага викликала й другу думку-побажання: якби сьогодні було якнайбільше таких споминів, та, щоб така різдвяна вечеря приносила не лише запах страв в домі бабуні, але й ніжне родинне тепло, оту благодать, що об'єднує і скріплює родину й громаду.

Наталія Шуст.

ХРОНІКА ОКРУГ

ОКРУГА ФІЛЯДЕЛЬФІЯ ДОКІНЧЕННЯ

13-ИЙ ВІДДІЛ СУА ІМ. У. КРАВЧЕНО, ЧЕСТЕР, ПА.

(Звіт з діяльності за 1980 рік.)

Головою Відділу була Емілія Павлюк. Відділ нараховував 38 членок. Ширші сходи відбувалися кожного місяця за винятком червня і серпня, а сходи управи в міру потреби. На ширших сходинах відчитувано і обговорювано обіжники Централі та Окружної Управи. Відділ вирівняв усі зобов'язання до Головної і Окружної Управ. На загальних річних зборах, які відбулися в березні 1980 року була присутня голова Окружної Управи Наталія Даниленко. Збори перейшли дуже цікаво, а відтак при перекусці, з присутністю гостей, Н. Даниленко висвітлила прозирки з подорожі по Україні, за що всі були їй дуже вдячні.

В культурно-освітній ділянці в діловому році відчитано такі доповіді: "Образ жінки-матері в творах Т. Шевченка", "Життя і творчість Уляни Кравченко" з нагоди 120-ої річниці з дня її народження та "Біографія і поезія Олени Пчілки". Крім цього відчитувано окремі статті з журналів. Спільно з Музичним Інститутом в Честері влаштовано вечір, присвячений творчості композитора Станіслава Людкевича в першу річницю його смерті. На цей вечір запрошено з Філядельфії проф. музики Юрія Оранського з доповіддю та прозірками про життя і творчість композитора.

З ділянки мистецької: для придбання нових членів для Українського Музею в Нью-Йорку влаштовано "Показ української вишивки та ноші". На цей вечір запрошено з до-

повіддю д-ра Б. Цимбалістого, голову Музею. Доповідач вказав на велике значення Музею та на його популярність серед чужинців. Мистецька референтура влаштувала 3 художні виставки в місцевих каледжах: 2 у Вайдєнер університеті а 1 в Ньюман каледжі. Це дає змогу ознайомити американське оточення з українським мистецтвом.

Організаційна референтура влаштувала 2 поїздки: одну до Нью-Йорку з відвіданням Українського Музею, а другу на Український Фестиваль у Нью-Джерзі.

Виховна референтура відновила працю дитячої світлички. На жаль, зайняття в Школі Українознавства припізнюється через фінансові труднощі.

Суспільна опіка подбала про висилку 4 пакунків з одягами для потребуючих; два до Бразилії і два до Європи. Опікується старшими та хворими, яких часто відвідує. Для студіюючої молоді в Бразилії вислано 200 долярову стипендію.

Імпрезова референтура спільно зі Школою Українознавства влаштувала просфору-ялинку, дохід з якої призначено на піддержку школи.

Господарська референтура проявляла жваву діяльність, підтримуючи касу Відділу. В діловому році влаштовано продаж великоднього печива, а замість різдвяного базару зорганізовано відвідування з колядою. Господарська референтура займалася приготуванням обідів та перекусок.

На річнім з'їзді Округи Філядельфія наш Відділ був нагороджений грамотою за провадження Школи Українознавства. Відділ є меценатом Українського Музею в Нью-Йорку та спонзорує Школу Українознавства в Честері. Також є активний при всіх імпрезах, які влаштовує Окружна Управа

Тамара Рац,
пресова референтка

43-ИЙ ВІДДІЛ СУА ІМ. ОЛЕНИ ПЧІЛКИ, ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

43-ий Відділ "Сокальський вечір — народний одяг села Угринів — зі збірки Ірини Кашубинської. Стоять зліва на право: Оксана Михайлюк, Аня Дольницька (одяги дівчат), Орися Гриців (одяги молоді), Маруся Максимович (дружка), Оксана Гораєцька (одяг жінки)

UNWLA Branch 43. Folk costumes of the village of Uhryniv, from the collection of Irena Kashubynska.

48-ИЙ ВІДДІЛ СУА ІМ ОЛЬГИ КОБИЛЯНСЬКОЇ, ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА

Відділ є одним з найстарших і існує вже 52-ий рік. Стан членства 26, в чому три нові. Загальні збори відбулися 10-го лютого 1980 р. Сходина відбуваються майже щомісяця, за виїмком вакацій. На сходинах читано обіжники і листи з Централі та Окружної Управи, реферати — "Жіноче Перо" Л. Коленської, статті з "Нашого Життя", а також дещо з бразилійського католицького тижневика "Праця".

У звітному році одна імпреза — "Товариська зустріч" з програмою і два базари.

Відділ вислав три пакунки з одягом до Бразилії, журнал "Наше Життя" для "бабусі" до Франції. Відвідуємо і обдаровуємо старшу жінку.

Відділ є членом УККА, дарував на Український Культурно-Освітній Центр у Філядельфії, на школу українознавства, на коляду ЗУАДК, на фонд до Копенгагену. Відділ своєчасно виконав свої зобов'язання до Централі, а крім того жертвував на Пресовий Фонд "Нашого Життя" і на Український Музей в Нью-Йорку.

28-го вересня Відділ продавав музейні жетони і роздавав заяви, а також взяв участь в імпрезі з нагоди Тижня Музею.

5-го жовтня деякі членки відвідали Український Музей в Нью-Йорку. Відділ брав участь у Дні Солідарності, 22-го Січня, в авторському вечорі редакторки "Нашого Життя" Уляни Любович, у вечорі, присвяченому композиторові Володимирові Івасюкові, у імпрезах, улаштовуваних Окружною Управою і Відділами. Членки охоче працюють, хоч частина є неактивна.

Іванна Пенкальська,
голова

54-ИЙ ВІДДІЛ СУА ІМ. 500 ГЕРОЇНЬ, ВІЛЬМІНГТОН, ДЕЛ.

(Хроніка 1980 р.)

На перших ширших сходинах по загальних зборах 27-го лютого 1980 р. наша нова членка Богуслава Бас поділилася з нами вражіннями з Єгипту. Хоча доповідка не мала прозірок, вона так живо й цікаво розмалювала свою подорож по Єгипті з порівняннями з біблійних часів, що майже перенесла нас в долину Нілю. На цих сходинах по цікавій доповіді й гутірці при каві членки запакували 6 пакунків до Бразилії — 5 з одягом, а 1 з книжками. Врадили теж закупити 2 стрічки з записом українських пісень (сінг, алонг") для дітей і подарували їх обом школам українознавства при парафіях. Це був добрий початок року і конструктивні сходи.

16-го березня були збори Окружної Управи СУА в Філядельфії і з нашого Відділу їздило 5 членок. Це дало нам змогу переконатися наочно, як працює наша організація, знайомитися з Окружною Управою та з членами інших Відділів.

Березневі ширші сходи присвячені Т. Шевченкові, відбулися з програмою у виконанні якої брали участь Ірина Щерба і Марія Пазуняк. На сходинах Відділу вислано 25.00 дол. для Ірини Сенік, що перебуває в Сибірі.

В березні членки Відділу закупили і спакували 60

кошичків-дарунків для дітей в інституті Дюпонта. Відділ дістав від інституту святочні побажання на Різдво.

1-го квітня Відділ улаштував виставку в міській бібліотеці. Висвітлювано прозірки про писанки і демонстровано їх писання. В програмі участь взяли: Алла Рудавська, Катруся Гусак і Марія Пазуняк.

В квітні ми присвятили нашу працю Українському Музеєві в Нью-Йорку. 15-го квітня членка Галя Шатинська подарувала від Відділу 2 серветки до музейної крамнички. На загальні збори Музею 20-го квітня їздила, на власний кошт, делегатка від Відділу мистецька референтка А. Рудавська.

17-го і 24-го квітня А. Рудавська уклала 2 виставки українських писанок у "Вінтетур Музеї", де 26-го відбувся ілюстрований прозірками відчит проф. Гробмана про українські писанки. Виставки писанок оглянуло багато людей. За свій труд гонорар від музею в сумі 50.00 дол. Алла Рудавська передала до каси Відділу. Відрадним явищем є те, що проф. Гробман, хоч не українець, зацікавився нашим народним мистецтвом і присвятив українським писанкам свою довідку.

27-го квітня Відділ спозорував доповідь про Український Музей д-ра Б. Цимбалістого, голови Управи Українського Музею. Доповідь була призначена для ширшого громадянства. Дотепер багато громадян Вільмінгтону не знали про існування цього Музею. З тим днем ми розпочали кампанію збірки на Український Музей і вербування членів. Наша кампанія увінчалася успіхом, як про це свідчить звіт Марії Мурованої.

В травні членки провадили дальшу кампанію за Музеєм і ширші сходи були виключно діпові.

1-го червня 2 делегатки Матвійків і Гусар їздили, на свій кошт, на ширші сходи Окружної Управи і в справі Конвенції СУА.

3-го червня членки вітали заслужену громадянку Олену Слюзар з іменинами і заспівали їй "Многая літа"!

На ширших сходинах у червні М. Мурована розказала про свою подорож до Південної Америки. Розповідь ілюструвала прозірками.

11-го вересня взяли ми участь у "Комюніті Дей" в Ньюарку. Відділ мав свій стіл на "Юніверситі Грін". Членки продавали українські страви і солодке печиво. До каси придбали 315.00 дол.

25-го жовтня відбувся наш товариський вечір, у якому взяли теж участь два Відділи з Честеру. Учасники танцювали, співали, Степан Матвійків оповідав жарти. Буфет був складаний. Осип Бачинський подарував подушку на виграш. Дохід був 160.00 дол.

В листопаді ми взяли участь у імпрезах 2-го і 13-го Відділів у Честері. 1-го листопада Окружна Управа улаштувала авторський вечір Уляни Любович — 3 членки поїхали туди.

23-го листопада ширші сходи Відділу присвячено Листопадним Роковинам. Спомини відчитала Ірина Куницька. Цього самого дня кілька членок Відділу взяли участь у похоронах композитора і музика проф. Грудина. Марія Мурована сказала про нього кілька слів.

На товариський вечір у Філядельфії, який улаштувала

Окужна Управа 7-го грудня їздило 5 членок і 3-ьох чоловіків. Їм дуже подобався виступ Евеліни Белюц і вони повернулися з проектом програми на наш товариський вечір у 1981 р.

12-го і 13-го грудня наша мистецька референтка А. Рудавська, разом з другими приятелями "Вільмінгтон Мюзік Скул" улаштували показ ялинок різних національностей, між ними й української. Крім ялинки А. Рудавська влаштувала виставку: гуцульську доріжку, різьблену касетку та писанку.

30-го грудня замість ширших сходин ми зробили товариську зустріч членок на прощання старого року в українському ресторані. Під час зустрічі ми зробили підсумки проробленої праці в 1980 р.

Лідія Гавранко,
голова.

59-ИЙ ВІДДІЛ СУА, БАЛТІМОР, МЕР.

(Хроніка за 1980 р.)

Одною з більших імпрез, що ми влаштували спільно з 115-им Відділом було 30-ліття СФУЖО. Не бенкеті промовляли: заступниця голови СФУЖО д-р Наталія Пазуняк, д-р Ніна Строката і поет Святослав Караванський.

Суспільна опіка висилала пачки з уживаним одягом і книжками потребуємим у Бразилії. Як і попередніх років, брали участь в фестивалі "Українські дні в Балтімор", що його спонзорує щороку мейор нашого міста.

В жовтні влаштували ми прогулянку до Емітсбургу, де є грота зі статуєю Божої Матері подібна як у Льюді. Потім всі учасники були гостями на фармі — д-ра Андрія і Ліді Лемішків. В листопаді організували ми прогулянку до Нью-Йорку на виставу "Чорна Пантера"... 13-го грудня Ніна Строката-Караванська, яка є нашою членкою, доповідала про свою поїздку на Гельсінкську Конференцію в Мадриді. Мали ми різдвяний базар і виставку картин галерії І. Ванчицької.

Як і кожного року відвідали ми більшість українців нашого міста з колядою. Для підтримки товариського співжиття спільно з 115-им Відділом влаштували ми традиційну новорічну зустріч. З огляду на те, що місцева католицька громада планує будувати церкву — Відділ призначив на ту ціль 1.000 дол. Також зложили ми пожертву 200 дол. на дім Української Культури в Бавнд Бруку.

Пресова референтка

78-ИЙ ВІДДІЛ СУА ІМ. О. СТЕПАНІВ, ВАШІНГТОН, Д.К.

(Хроніка за 1980 рік)

Діяльність Відділу за 1980 рік заторкнула різні ділянки громадського життя та при співпраці і жертвенності членів екекутиви і поодиноких референтур принесла багато успіхів і задоволення.

20-січня відбувся раніше запланований "Вертеп з колядою" з нагоди закінчення Міжнародного Року Дитини. У виконанні настроєвої різдвяної програми брали участь: М. Базарко, А. Гаврилук, Р. Дячок, Н. Кормелюк, О. Новосів-

ська, М. Слоневська, М. Терлецька, Л. Фонтана та діти деяких членок. При фортепіані була Андріяна Гаврилук.

Декорації та паперові ляльки до сценок підготували Х. Хитра-Кіналь і О. Новосівська.

3-го лютого відбулися загальні збори в присутності голови Окружної Управи Н. Даниленко. Головою Відділу вибрано М. Слоневську, заступницею Л. Ярославич.

12-го березня відбулися ширші сходини та зустріч з Ніною Строкатою-Караванською. Культурно-освітня референтка О. Новосівська подала коротку біографію гості, а Н. Караванська розказала багато цікавого про свої пережиття і відповідала на запити присутніх.

15-го березня відбувся одноденний курс традиційного великоднього печива. До успіху цього корисного почину причинилися: О. Новосівська, Б. Гелета, Т. Вітковицька, А. Гаврилук, С. Дячок, М. Кормелюк і Т. Царик.

29-го квітня влаштовано прогулянку союзянок до Конгресової Бібліотеки де Т. Кічоровська показала деякі українські експонати — Острозьку Біблію, Граматику Смотрицького і Требник Петра Могили, що зберігаються у відділі старовинних книжок. Після спільного полуденку відвідано теж Бібліотеку Фолджер.

7-го червня річна вечірка в домі подружжя Цариків та розиграш льотерії, призначеної на фонд політ'язнів. З розпродажу квитків вплинуло 820 доларів, які відіслано до Централі на фонд політ'язнів. Господарські референтки Б. Гелета і Т. Вітковицька подбали про смачну вечерю. Під час вечора С. Дячок розважила присутніх своєю дотепною "союзовою" гуморескою "Плян праці на біжучий рік".

17-го жовтня на ширших сходинах відбулася зустріч з Наталею Слюзар, тоді адміністративною асистенткою д-ра С. Аелло, дорадника през. Картера в справах національних груп.

26-го жовтня — дитяча костюмівка при співучасті новацького коша Пластової Станиці у Вашингтоні. Новаки і новачки виступили в коротеньких інсценізаціях з улюблених народних казок. Програму забави вела Н. Кормелюк.

Під час року Відділ спонзорував три малярські виставки: в травні Володимира Савчака з Австралії та Зенона Онишкевича; 8-9 листопада вітав Л. Морозову і Ярослава Вижицького з засніженого Гантеру.

12-го грудня різдвяна вечірка в домі подружжя Вітковицьких, на якій С. Дячок прочитала свій цікавий реферат "Історія Андріївських звичаїв" і теж гарний фейлетон "Сон про ялинку 78-го Відділу".

19-го грудня до 4 січня 1981 тривала "українська ялинка" в Музеї Смітсоніян. На запрошення Музею Відділ підготував 350 ручно зроблених традиційних українських прикрас на "українську ялинку", яка була частиною виставки "Тріс оф Крисмес" в Національному Музеї Американської Історії. Під ялинкою стояв вертеп роботи мисткині С. Геруляк. Прикраси на ялинку підготовляли членки Відділу: М. Базарко О. Білик, Н. Захарченко, Х. Хитра-Кіналь, Н. Кормелюк, К. Кузьмич, З. Луцька, А. Маєвська, Д. Мелех, Т. Нестерчук, О. Новосівська, Я. Оришкевич, Х. Пацлавська, Е. Процінська, М. Слоневська, М. Терлецька, М. Юлейн. З-поза Відділу прикраси виконали — С. Барановська, Р. Захарченко, М. Леґецкіс, М. Процінська-Фленері, М.М. Процінська і Г. Раковська.

Членки, які не займалися виконанням прикрас, причинилися до успішного продажу печива на покриття коштів.

Минулий діловий рік був теж активним для нашої світлички. На Великдень 1980 р. малюта завдяки наполегливій праці своєї вчительки Н. Кормелюк вивчили і вивели українські гагілки разом з молодшою шкільною

Світличка 78-го Відділу СУА ім. О. Степанів у Вашингтоні, Д. К. шкільний рік 1980/81

Зліва 1-ий ряд К. Білик, А. Булавка, Т. Фонтана, Д. Кузьмич, Х. Мухин. 2-ий ряд: М. Базарко — виховна референтка, М. Маєвська, А. Холод, Х. Алузо, Р. Книш, Ю. Кіналь, Н. Булавка, М. Малик, Н. Кормелюк — учителька.

Nursery school of UNWLA Branch 78, Washington, D.C.

дітвором. Вони теж брали участь в шкільнім "Святі Матері" і виконували танок сніжинок у Миколаївській сценці. На закінчення шкільного року відбулася виставка їхніх робіток за цілий рік. Виховна референтка М. Базарко одержала від Окружної Управи спеціальну грамоту за довгу і жертвенну працю у виховній ділянці.

Референтки суспільної опіки С. Дячок і Т. Царик відвідували хворих. Цього року замість одяжі вислали сто доларів потребуючим у Бразилії.

Христина Пацлавська,
пресова референтка

88-ИЙ ВІДДІЛ СУА ІМ. КН. ОЛЬГИ, ФІЛАДЕЛЬФІЯ, ПА.

На ширших сходах Відділу відчитуємо повідомлення з Централі СУА і Окружної Управи. Для здобуття фондів членки роблять вареники, голубці і печуть печиво. Допомагаємо церкві св. Йосафата, відвідуємо хворих. Відділ співпрацює з Окружною Управою. Членки продавали жетони на Український Музей, альбоми взорів видані Музеєм, збирали оголошення до Конвенційної книги. Членки Відділу є активними в молодечих, спортових і громадських організаціях. Відділ нараховує 16 членок.

Стефанія Колодій,
голова

Members of UNWLA Branch 90, Philadelphia, Pa.

90-ИЙ ВІДДІЛ СУА ІМ. О. СТЕПАНІВ, ФІЛАДЕЛЬФІЯ, ПА.

Головою 90-го Відділу була Марія Кондрат, всі референтури заступлені. Працю у Відділі започатковано приготуванням буфету на баль інженерів. На весні відбулася "китайська лотерія", на якій було понад 100 експонатів. Відділ закупив станок на ярмарку СС. Василіянок і продавав речі, виконані та даровані членками.

Від курсу народного мистецтва членки Відділу Ольга Гайдук, Христина Лазор і Тося Мельничук брали участь із власними експонатами у виставці вишивок з різних частин України на "Українському Фестивалі" в Менор Джуніор Коледж у Факс Чейсі. Членки подавали інформації і демонстрували різні стіби, мережки і полтавське вирізування. За це одержали багато призначень.

Ми відзначили 15-ліття Відділу святочними сходами, а закінчили святкування в товаристві наших чоловіків на новорічному балю хору "Прометей", під час якого членки відзначили корсажами колишніх голів Відділу.

Рік праці у Відділі закінчено традиційними святочними сходами, обмінявшись подарунками.

Нам приємно, що головою філадельфійської Округи є наша членка Наталія Даниленко. До Окружної Управи теж входять: Віра Кліш, Христина Лазор, Тося Мельничук і Марія Кондрат, голова Відділу.

Адміністраторками курсу народного мистецтва є О. Гайдук і Христина Лазор.

Багато членок Відділу є активними теж в інших організаціях. Відділ плекає народне мистецтво і культуру. Маємо ляльковий театр, яким можуть користуватися Відділи, світлички чи школи.

Тося Мельничук,
пресова референтка

Членки 90-го Відділу 1-ий ряд зліва: Калина Козак, Галина Кривуша, Оксана Фаріон, Віра Кліш, 2-ий ряд: Марійка Чижович, Надія Лучанко, Христина Лазор, Марія Кондрат (голова Відділу), Наталка Даниленко, Марія Лабунька, Тося Мельничук 3-ий ряд: Оля Гайдук, Анна Ярема, Христина Чорпіта і Стефанія Жмуркович. Неприсутні: Лєся Мацьків, Ірена Мадай, Христина Сенік, Дарія Шуст, Софія Борецька і Марія Одежжинська.

91-ИЙ ВІДДІЛ СУА ІМ. ОЛЕНИ КИСІЛЕВСЬКОЇ, БЕТЛЕГЕМ, ПА.

(Діяльність за 1979 і 1980 роки)

Відділ працює інтенсивно в багатьох напрямках — культурно-освітньому, суспільному і громадському в українському крузі, як також на американському терені. Сходини відбуваються регулярно.

Крім полагодження справ Округи і Централі СУА, членки мають нагоду почути і дискутувати доповіді на різні цікаві теми.

В 1979 р. Відділ став меценатом Українського Музею. Фонди на це були зібрані різними способами. Показ моди і льотерія принесли поважну суму грошей. Членки Відділу їздили на одноденну прогулянку до Українського Музею, якому подарували експонати і предмети до крамнички. Відділ став членом Музею.

Відділ тісно працює з місцевим Відділом УККА. За ініціативою Відділу переведено ряд імпрез: приїзд Валентина Мороза до Лігай Велі, його інтерв'ю з пресою, спільну вечерю і привітання його конгресменом Ритером. На запрошення Відділу завітала до нас Раїса Мороз. З того приводу появилася стаття й інтерв'ю з місцевою пресою. Відділ підготував виступ Раїси Мороз на жидівському зібранні, де вона доповідала про взаємини українських і жидівських політ'язнів. Р. Мороз виступала на

Марта Федорів серед дітей, які підготовляють ялинку, пояснює і розказує Риті Ритер (зліва) про українські різдвяні звичаї. 91-ий Відділ СУА, Бетлегем

Marta Fedoriv, together with children preparing Christmas tree decorations. On left is Rita Ritter.

концерті "Різдво в Україні", який спонзорував відділ УККА, відзначаючи Рік Дитини.

В різдвяну пору Відділ підготував телевізійну програму, на якій виступали діти — колядували, приготували прикраси на ялинку тощо. Пояснювано українські звичаї і святвечірні страви. Ця програма була показана в окрузі Лігай Велі.

На загальні збори Відділу

приїхала голова Округи Н. Даниленко і виховна референтка Округи Лідія Кий. Н. Даниленко показувала прозорки і фільм з архітектури України.

Відділ вислав поздоровлення політ'язням. Відділ покриває стипендію студентці в Європі і кошти адоптування української дитини в Бразилії.

"Українське печиво" було темою щорічного базару в 1979 р. На цей базар загощують не лише українці, але також чисельно приходять чужинці.

Влітку 1979 р. конгресмен Дон Ритер відкрив своє бюро. У відкритті брав участь Відділ, подарувавши мапу з зразками вишивок з України.

З нагоди "Року Дитини" Відділ заснував садочок, за що був нагороджений грамотою на Окружному З'їзді. В Році Дитини Відділ був репрезентований у громадському комітеті Lehigh Valley Year of the Child Council". В 1979 р. Відділ відновив курси українознавства.

В 1980 році членки Відділу інтенсивно працювали в виборчій кампанії, допомагаючи двом кандидатам —

Голова 91-го Відділу Ольга Цегельська з конгресменом Дон Ритером і його родиною побіч о. Кармазина, під час різдвяного базару.

UNWLA Branch 92 President, Olha Cehelska, together with Congressman Don Ritter, his family, and O. Karmazyn.

республіканцеві Дон Ритеріві й демократові адвокату Василеві Рибаківі, українського походження. Обидвох кандидатів вибрано при великій підтримці української громади.

До Лігай Велі прибула влітку 1980 р. родина з України. Відділ приготував зустріч членок з новоприбулими і допоміг їм дарунками.

Тема щорічного базару була — "Українська вишивка". Були показані експонати і висвітлені прозорки з української народної носії вишивки. Почесним гостем був конгресмен Дон Ритер з родиною. Він закупив для донечки вишивану блюзку.

Садочок і курси українознавства далі успішно проводяться.

Відділ бере активну участь в окружних нарадах. Взяв участь у з'їзді референток преси і зв'язків та в З'їзді Округу. Восени членка Відділу брала участь у панелі на з'їзді організаційних референток. З нагоди кожної імпрези Відділ дбає, щоб у місцевій англомовній пресі з'явився допис про його діяльність, щоб у цей спосіб познайомити не-українців з українською проблематикою.

Марта Федорів,
референтка преси і зв'язків

98-ИЙ ВІДДІЛ СУА ІМ. АННИ ЯРОСЛАВНИ, ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Відділ начисляє 30 членок, співпрацює з Окружною Управою і виконує зобов'язання до Централі. Головою Відділу є Віра Наконечна.

1-го жовтня 1980 р. відбувся "Agricultural Day" при Keystone.

6 і 7-го грудня відбувся у Гаррисбургу "Ethnic Christmas", в якому брали участь різні національності, а українців репрезентував 98-ий Відділ, зокрема Дзвінка Швед. Присутніми на головному відкритті 7-го грудня були: голова Відділу Віра Наконечна і Леся Леськів, секретар. Мистецьку точку виконали "Волошки".

13-го грудня Відділ влаштував "базар" при Українському Освітньо-культурному Центрі. Ми продавали печиво, прикраси на ялинку, ведмедиків зайчики в киптарях, киптарыки для дітей.

Леся Леськів,
секретарка

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

38-ИЙ ВІДДІЛ СУА ІМ. ОЛЕНИ СТЕПАНІВ, ДЕНВЕР, КОЛЬОРАДО

Річні загальні збори Відділу відбулися 25-го січня 1981 р. Збори відкрила голова Відділу Дарія Яворівська. Проводила ними Оксана Мошинська, секретарювала Арета Колодій. До управи вибрано: Дарія Яворівська — голова, Надя Хома — заступниця голови, Теодозія Федак — секретарка, Марійка Фіглюс — касирка

Референтки: Стефанія Дутчак — організаційна, Оксана Мошинська — культурно-освітня, Ала Мосійчук — мистецька (музейна), Оксана Василюк — суспільної опіки, Тетяна Винар — пресова, Люба Пиріг — виховна, Надя

115-ИЙ ВІДДІЛ СУА, БАЛТІМОР, МЕР.

(Хроніка 1979-1980 рік)

22-го червня 1979 — Загальні збори, вибрано нову управу.

29-го червня 1979 — Організаційні сходи. Заплановано працю на біжучий рік.

25-26-го серпня — Участь Відділу в Українським Фестивалі в Балтімор. Фестиваль відбувся в Гопкінс Плаза; Відділ мав буфетовий станок і виставку українського народного мистецтва.

9-го вересня — Другі ширші сходи в домі Люби Книш. Звітування з фестивалю.

16-го вересня — Літературний Вечір Івана Світличного. Наш Відділ влаштував цей вечір спільно з 59-им Відділом. Загостила до нас Надія Світлична.

Жовтень — Треті ширші сходи в домі Ліді Чумак. Звіт із літературного вечора.

Листопад — Відділ помагав при церковнім обіді парафії св. Михаїла.

1-го грудня 1979 — Бенефіс і ліцитація на будову нової української католицької церкви відбулися в домі подружжя Поліщуків. Даток безпосередньо переданий церкві — 1000 дол. і школі — 100 дол.

16-го грудня — Розваговий вечір в домі подружжя Хархалісів.

Січень 1980 — Відділ помагав при свят-вечірній зустрічі парафії св. Михаїла.

24-го лютого 1980 — Відділ влаштував дитячу маскарду в Домі Української Молоді.

16-го березня — Доповідь проф. Василя Палійчука: "Тарас Шевченко, мистець-маляр".

2-го квітня — Виставка народного мистецтва.

10-го травня — Спільно з 59-им Відділом бенкет-забава з нагоди 30-річчя СФУЖО.

14-го червня — Товариська зустріч з обідом у домі подружжя Телюків. Прихід призначений на потреби Відділу.

22-го червня 1980 — Загальні збори. Вибрано нову управу.

11-го серпня — Ширші сходи у церковній залі св. Михаїла. Запланування праці на наступний рік.

16-го листопада — Ширші сходи в домі Люби Книш.

15-го грудня — Ширші сходи у домі Люби Книш. Рішення і організація новорічної забави.

20-го грудня — Передріздвяна розвагова зустріч (разом з чоловіками) у домі Таїси Корж.

31-го грудня — Новорічна забава влаштована спільно з 59-им Відділом в готелі Sheraton.

Відділ тепер має 15 членок.

Виннич — зв'язків (Денвер), Віра Гармон — зв'язків (Болдур), Люба Бегера — імпрезова, Анна Ганчар і Юлія Макарук — господарські

Контрольна Комісія: Стефанія Стебельська, Павліна Цебрій, Стефанія Малькут

подала
пресова референтка

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

5-го грудня 1980 р. по довгій недужі відійшла у вічність **бл.п. Любомира Марчук Весоловська**, членка 29-го Відділу СУА в Чикаго.

Покійна народилася 3-го вересня 1939 р. в селі Яремче. Під час війни виїхала до Австрії, а коли війна закінчилася, вона опинилася з родиною в Бразилії. Там здобула освіту учительки і вчителювала в народній школі в Куритибі.

В 1972-му році приїхала до США і незабаром вийшла заміж за інж. Дмитра Весоловського. Від 1973 року належала до 29-го Відділу СУА. Приймала радо деякі обов'язки у Відділі і продовжувала студії, закінчивши їх у "Du Page College".

Покійна мала товариську вдачу й її часто можна було бачити на сходинах Відділу та на різних імпрезах. Вона була однією з тих рідкісних людей, що уміють з'єднати собі приятелів при першій зустрічі. Завдяки її витонченій вдачі та непересічній інтелігентності було справді приємно побувати в її товаристві. Вона вміла полонити всіх своєю людяністю і чаром своєї індивідуальності.

З невимовним жалем і болем прийшлося нам всім прощати на-

завжди таку ще молоду донедавна повної надії на краще майбутнє — незвичайно милу людину.

Покійна залишила у глибокому смутку мужа Дмитра, ближчу і дальшу родину.

Хоч і коротке її життя, але зуміла вона залишити по собі глибокий слід у наших серцях, бо ж людей на правду щирих і приятельських так рідко приходиться зустріти. Нехай кожна згадка про Неї відновлює небуденність її вдачі у нашій пам'яті.

Тетяна Баяк,
пресова референтка

Ділимося сумною вісткою, що 16 лютого відійшла несподівано з цього світу **Володимира Русинко з дому Мартин**, що народилася 25-го липня 1900 р.

Прибувши до Америки проживала зі своїм, тепер уже покійним, чоловіком Платоном у Боффало, Н.Й.

Була членкою нашого 49-го Відділу СУА від 1961 року і в одній каденції виконувала функції голови контрольної комісії.

Опікувалась своїми двома сестрами, які втратили зір. Була жертвенною і у міру можливості складала датки на харитативні цілі. Передплачувала "Наше Життя".

Залишила сестру Михайлину, чоловікового сестрінка інж. Володимира Рудакевича і багато родини в Україні.

Членки нашого Відділу взяли організовану участь у панахиді і похороні, а голова Ярослава Борачок виголосила прощальну промову на цвинтарі. Вічна їй пам'ять!

Ніля Стецьків,
пресова референтка
49-го Відділу СУА

Замість квітів

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Юрія Артимишина**, мужа пресової референтки Окружної Управи п. Люби Артимишин, складаємо 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Окружна Управа СУА в Нью-Йорку

Висловлюючи найщиріші співчуття секретарці 47-го Відділу п. Галині Павлічко з приводу болючої втрати сестри **бл.п. Іванни Костик**, як також членці п. Ользі Чорній замість квітів на могилу її мужа **бл. п. проф. д-ра Степана Чорнія**, управа і членки 47-го Відділу зложили 43.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" і 43.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку.

Управа 47-го Відділу СУА,
Рочестер, Н.Й.

Для вшанування світлої пам'яті **д-ра Константина Савчука** складаємо 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а Вп. Дружині, Синові і Родині висловлюємо глибоке співчуття

Членки 82-го Відділу СУА
в Нью-Йорку

Замість квітів на могилу **бл.п. Марії Пацановської**, членки 13-го Відділу складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Родині висловлюємо щире співчуття

Членки 13-го Відділу СУА,
Честер, Па.

У світлу пам'ять д-ра Ярослава Воевідки, визначного лікаря, людини великого серця і прикладного громадянина, чоловіка членки 64-го Відділу СУА в Нью-Йорку Христини, на Пресовий Фонд "Нашого Життя" складають: 25 дол. — Барагури М. і В.; 20 дол.: Скоробогаті К. і Р.; по 10 дол.: Даниш М., Карпевич М., Качала О., Книші П. і В., Комарі І. і С., Корчинська Є., Крушельницька С., Навроцькі Х. і Ю., Никифоряк А., Пясецькі І. і П., Ржепецька М., Савицькі М. і С., Старосольська У., Тріска Є., Шугани Е. і С.

Разом 195.00

Замість квітів на могилу бл. п. інж. **Юрія Артимишина**, чоловіка членки 64-го Відділу СУА в Нью-Йорку Любомира, на Стипендійний Фонд у Бразилії складають: по 10 дол. — Даниш М., Качала О., Ковалеви Б. і Р., Навроцькі Х. і Ю., Ржепецька М., Савицькі М. і М., Тимочки М. і Я., Тріска Є., Щурова О.; по 5 дол.: Барагура М., Книші П. і В., Комарі І. і С., Костеві Д. і Ю., Падохи І. і Я., Пясецькі І. і П., Старосольська У.

Разом 125.00

На свіжу могилу **бл.п. Осипа Сарахмана**, мужа і батька, складаємо пожертви на Пресовий Фонд "Нашого Життя" **25.00 дол. Анна Сарахман і 10.00 дол. Ольга Маршалок**

Пересилаю чек на 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" у спогаді про "тету" **бл.п. Анастасію Плаксіє**, як китичку незабудок на її могилу в першу річницю відходу у потойбіччя.

Ірина Дибко Филипчак

НАСТУСЬКА-ВЕРЕДУСЬКА

Мамо, ти надовго? — спитала Настуся, підвівшись з подушки.

— Надовго, доню, лежи. У мене сьогодні багато справ. А ти, Павлику, — звернулася вона до сина, — сідай за уроки. Бо знов з читання трійку принесеш.

— Не принесу, — насупившись, пробурмотів Павлик. І щось гірке, невимовно образливе стиснуло йому груди. Навіть не було бажання виправдуватись. Звичайно, можна було б розказати, що трійку він одержав через Сашка, який весь час смикав його за полу курточки, коли він читав. Та хіба ж мама стане слухати? Якби то була перша трійка...

Павлик пересунув чорнильницю на письмовому столику, поправив стосик книжок і сів, підперши голову рукою.

Тим часом мама взяла сумку і вже з порога сказала:

— І Настусю не кривдь Лікар сказав, що їй треба кілька днів спокійно полежати. Якщо попросить чого — не полінуйся, зроби.

Сказала так і пішла.

Спершу Павлик узявся за арифметику. Та не встиг він розв'язати і кількох прикладів, як почувся голос Настусі:

— Павлику, дай мені ляльку.

— Ну й уредна ж ти. Настусько. Хіба не чула, як мама казала, щоб я за уроки сідав?

— Так я ж не заважаю. Я тільки ляльку прошу.

— Яку тобі? — сердито перепитав Павлик.

— Зою. І торбинку з клаптиками.

Павлик дістав із шафи торбинку, знайшов ляльку, віддав усе це сестрі й знову сів за уроки. Зробив усі письмові, а потім розгорнув книжку і почав читати вголос оповідання Ушинського "Діти в гаю". Коли він скінчив, Настуся спитала:

— Це вам задали читати?

— Авжеж, — відповів Павлик, складаючи книжки.

Настуся на мить замислилась, а потім тихенько сказала:

— Цікаве яке! Почитай мені ще раз його.

— Та я ж тільки-но читав.

— А я ще хочу. Ти все зрозумів, а я ні.

— Не буду читати, чула вже!

— Ну, Павлику, — залащилась Настуся, — будь ласка... А ці діти були погані?

— Ні хороші...

— То чому ж вони не схотіли вчитися і пішли до гаю? — допитувалась цікава Настуся.

— Все в тебе "чомусь" та "чому", — розізлився Павлик. — Були погані, а стали хороші. Ну гаразд, почитаю, тільки не будь такою вередою. Слухай.

Павлик зітхнув і почав знову читати. Він читав повільно, але вже не так зупинявся, як першого разу. Адже слова були знайомі. І варто було тільки почати якесь речення, як у пам'яті воно оживало, і він читав, немов ішов знайомою стежинкою.

— Тож які були діти? — спитав Павлик, скінчивши читати.

— Хороші, хороші, — відповіла задоволена Настуся.

— Нарешті зрозуміла. А я вже думав, що в мене така нетямуща сестра.

— Ні, я тямуща. Тільки покажи мені малюнки.

Павлик дав сестрі книжку.

— Це струмок намальовано?

— Ні, море.

Настуся здивовано підняла брови і запитально глянула на брата.

— Хіба таке море буває? Прочитай, що тут написано, — показала вона худеньким пальчиком під малюнком.

— От причепилась. Я ж тобі вже двічі читав.

— Павличку, ну прочитай.

— Ти справжня Настуська-вередуська! — скипів Павлик. — Коли б ти не була хворою, я б тобі показав, як вередувати!

— А хіба я вередую? — Вона скинула на нього блакитні очиці, — Ти чув, що сказала мама? Щоб ти мене не кривдив.

— Ну добре, — стомлено відказав Павлик. — Тільки це востаннє. Слухай!

Він зручніше вмовстився на стільці і почав ще раз читати.

Чи оповідання дуже сподобалось Настусі, чи вона просто вередувала, але примусила Павлика читати знову й знову, аж поки не повернулася мама. І мама, завжди така добра і лагідна, цього разу навіть полаяла вередливу доньку, коли поскаржився Павлик.

А наступного дня Павлик вихором вбіг до кімнати:

— Мамо! П'ять! З читання п'ять! Ось щоденник, подивись.

— Та заспокойся. Вірю. Це добре, дуже добре! — казала мама, радіючи разом з сином.

І коли Павлик, не знаючи куди себе подіти від радощів, побіг на вулицю до хлопців, мама підійшла до Настусі. Присіла на ліжку, погладдила її по голові й ласкаво спитала:

— Ну, вередо, як же це сталося?

А Настуся пригорнулася до неї і тихо відказала:

— Я ненавмисне... Я більше не буду...

Світанок ч. 20 — 1980

ЛЕСЯ УКРАЇНКА

ЯК ДИТИНОЮ, БУВАЛО

Як дитиною, бувало,
упаду собі на лихо,
то хоч в серце біль доходив,
я собі вставала тихо.

"Що, болить?" — мене питали,
але я не признавалась —
я була малою горда, —
щоб не плакати, я сміялась.

ДМИТРО КАЛЮЖНИЙ

ГОСТИНЕЦЬ

Над вікном в міськiм будинку
Бачу дощечку одну
Й виноградну лозинку,
Й пташку милу, чарівну.

Дує сніжна хуртовина —
Холод пташці дошкуля.
В неї в дзьобику зернина:
Ну скажіть ви — звідкіля?

Їй насипали гостинця
У кормушку зимову.
Весело співа синиця:
— Зиму я переживу!

ВАСИЛЬ ГУБАРЕЦЬ

Грудочками у дворі
Сіли-впали снігурі.

Йдуть по снігові-красі —
В капелюшках модних всі,

У барвистих сюртучках,
У червоних сорочках.

Гомінким і світлим днем
Ми насіння їм сипнем.

Горобини на обід
Щедро кинемо услід.

Хай звикають снігурі
Жити в нашому дворі.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів на могилу бл. п. **Олени Осдач** складаю 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а Родині висловлюю глибоке співчуття

Олена Гевко

В десяту річницю відходу у вічність дорогої і незабутньої сестри бл.п. **Ірини (Орисі) Дурбак** складаю 10.00 дол. на Український Музей, а 10.00 дол. на Сиротинець у Бразилії

Дарія Балазюк

Вшановуючи пам'ять бл.п. **Ксені з Гладких Кий** складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" з висловом щирого співчуття синові п. **Василеві з Родиною**

Мельник Софія

Замість квітів на могилу сл.п. д-ра **Ф. Наумика** складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Ольга і Михайло Середи

Замість квітів на свіжу могилу мого краяна — товариша д-ра **Франца Наумика**, пересилаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Мґр. Осип Янкевич

Замість квітів на свіжу могилу сл.п. **Константина Савчука** складаю на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 10.00 дол., а родині висловлюю щирі співчуття

Емілія Балабан

В пам'ять моєї Дорогої сестри бл.п. **Юліяни Белей** складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Марія Жовнірович

В другу болючу річницю смерти дорогого мужа, батька і дідуня бл.п. **проф. Ізидора Володимира Жилавого**, складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Анастасія Жилава,
членка 43-го Відділу США

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. **Осипа Сарахмана**, мужа членки 13-го Відділу США в Честері п. **Анни Сарахман**, складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а Родині покійного висловлюємо щире співчуття

Теофіль і Емілія Павлюки

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. **Юрія Артимішина** складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Іванна і Ярослав Клими

У пам'ять бл.п. **Марії Джумигі** з вдячності за її благородну опіку під час нашої подорожі по Європі — (1979 р.) складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Марія Кордуба

В пам'ять моєї Матусі сл. п. д-р **Людмили Бризгун** складаю 13.00 дол. на передплату журналу "Наше Життя" для Бабусі

Оксана Бризгун-Соколик

Замість квітів на могилу бл.п. **Марії Зазулі** складаємо 15.00 дол. на Український Музей.

21-ий Відділ США, Бруклін, Н.Й.

В пам'ять моїх незабутніх друзів **Стефанії і інж. Євгена Бедріїв** складаю 20.00 дол. на Український Музей,

д-р Галина Скорецька

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. **проф. Теофіля Остапюка** складаю 10.00 дол. на Український Музей.

Юліан Бачинський з родиною

В пам'ять нашого Дорогого Мужа і Батька бл. п. **інж. Мирона Левицького** складаємо 25.00 дол. на Український Музей.

Ярослава і Віра Левицькі

Замість квітів на могили бл.п. **Ольги Нирі, Ліді Рубчак і Олени Шпачинської** складаємо 25.00 дол. на Український Музей.

Ярослава і Ярослав Букачевські

Замість квітів на свіжу могилу нашого незабутнього Вуйка бл. п. **Юрія Артимішина** складаємо 20.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку.

Рома і Зенон Чайковські, Монреаль

В десяту болючу річницю смерти нашого дорогого сина **Ореста Гурина** складаємо 25.00 дол. на Український Музей.

Тамара і Франко Гурини, Пассейк, Н.Дж.

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. **проф. Теофіля Остапюка**, тестя нашої членки **Ірини Остапюк**, складаємо 20.00 дол. на Український Музей.

93-ій Відділ США, Гартфорд, Конн.

Замість квітів на могилу бл.п. **Євгенії Кухтин**, сестри нашої членки **Казимири Логуш**, складаємо 10.00 дол. на Український Музей.

93-ій Відділ США, Гартфорд, Конн.

В пам'ять бл.п. д-ра **Ярослава Воевідки** складаємо 30.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку.

Дарія і Едвард Жарські

В пам'ять сина наших приятелів сл.п. **Ореста Думки**, складаємо 15.00 дол. на Український Музей.

В.В. Садівники, Рутерфорд, Н.Дж.

В першу річницю смерти невіджалуваного бл.п. **проф. Дам'яна Горняткєвича**, який помер 3-го березня 1980 р., складаємо 10.00 дол. на Український Музей.

Софія і Микола Барусевичі

Замість квітів на могилу бл.п. **Ольги Попович**, товаришки гімназійних часів, складаю 10.00 дол. на Український Музей. Родині пересилаю глибокі співчуття.

Марія Фірчук

Замість квітів на могилу бл.п. **мґр. Олександра Нагор'яка** складаємо 10.00 дол. на Український Музей.

Ліда і Богдан Гайдучки.

Від Редакції

Редакція не приймає матеріалів не підписаних авторами та застерігає за собою право скорочувати статті та правити мову.

Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди, а не погляди редакції. Редакція не буде містити невірливих і образливих для когонебудь висловів. Рукописів не звертаємо. Анонімів не читаємо.

Редакція приймає у вівторок, середу, четвер і п'ятницю від 10 — 1 і по полудні від 3 — 6. В інших годинах за домовленням: тел: (212) 674-5508. Адміністрація (212) 533-4646. Адреса: 108 Second Ave., New York, N. Y. 10003

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

1-ИЙ ВІДДІЛ СУА, НЬЮ-ЙОРК

Дня 13-го грудня 1980 р. відбулися річні загальні збори Відділу з участю голови Окружної Управи Оксани Щурової.

Зборами проводила Михайлина Книш, а секретарювала Стефанія Гуменюк.

Вибрано нову управу на 1981 рік в такому складі:

Лідія Магун — голова, Марія Мотиль — заступниця голови, Леся Гой — протоколярна секретарка, Віра Шуль — кореспонденційна секретарка, Анна Серант — касирка

Референтки: Галя Дармограй — організаційна, Михайлина Баран — культурно-освітня, Анна Кізіма і Марія Анна Задоянна — імпрезові, Євгенія Вацик і Наталія Валько — виховні, Софія Вацик, Ева Гарайда і Аліція Підгородецька — суспільної опіки, Марія Мотиль — пресова, Анна Натина — мистецька і зв'язкова музею, Віра Шуль — зв'язків, Евдокія Криль, Анна Баран і Розалія Криль — господарські, Катерина Папуга і Анна Куснірчук — базарові.

Контрольна Комісія: Стефанія Гуменюк — голова, Параскевія Брожина, Стефанія Лешко, Марія Андрушків, Михайлина Книш,

Леся Гой — делегатка до Об'єднаного Комітету.

3-Й ВІДДІЛ СУА, ФІНІКС, АРІЗ.

Річні збори відбулися 1-го лютого 1981 р. Зборами проводила Христя Бойко, секретарювала Ліда Дидик. В склад нової управи на 1981 рік ввійшли:

Аня Дидик — голова, Надя МеКонел — заступниця голови, Христя Салук — секретарка, Ліда Дидик — касирка

Референтки: Надя МеКонел — культурно-освітня і зв'язків, Наталія Віятник — організаційна, Христя Бойко — імпрезова, Ольга Сливка — пресова, Люся Сава, П. Хичій, Надя Палсен — суспільної опіки, Марія Осадців, Марія Гішинська — господарські.

Контрольна Комісія: Галина Агащук — голова, Ірина Комарницька — член, Люба Зелена — член

Ольга Сливка, пресова референтка

21-ИЙ ВІДДІЛ СУА, БРУКЛІН, Н.Й.

28-го грудня 1980 р. відбулися річні загальні збори Відділу. Окружну Управу репрезентувала її голова Оксана Щурова.

Нову управу вибрано в такому складі: Емілія Ройовська — голова, Ольга Подусовська — заступниця голови, Оксана Богданович — касирка, Марія Рейнарович — секретарка.

Референтки: Марія Рейнарович — культурно-освітня, Марія Гуссаковська — пресова, Ірина Кордуба — суспільної опіки, Параскевія Козак, Ольга Подусовська, Софія Перун, Анастасія Теребецька — господарські.

Контрольна Комісія: Стефанія Слюзар — голова, Марія Бартосевич, Лілі Скібен — членки.

Марія Гуссаковська, пресова референтка

28-ИЙ ВІДДІЛ СУА, НЬЮАРК-ІРВІНГТОН, Н.ДЖ.

Загальні збори відбулися 1-го лютого 1981 р. Від Окружної Управи збори вітала голова Лідія Гладка.

До управи на 1981 рік ввійшли: О. Цяпка — голова, О. Муссаковська і І. Небелюк — заступниці голови, З. Воробець — секретарка, А. Падковська — касирка.

Референтки: М. Гординська — організаційна, Т. Богданська, А. Стоцька — імпрезові, Л. Єднака — культурно-освітня, І. Федів — мистецька, Л. Гладка — зв'язків, О. Гнатик, М. Дурбак — суспільної опіки, І. Качмарська — пресова, М. Боярська, Ю. Бортник, П. Ляцко — господарські, С. Ретька — бібліотекарка.

Контрольна Комісія: С. Андрушків, Н. Бігун, Є. Шпирка, Н. Загайкевич, Ю. Добож.

Ірина Качмарська, секретарка зборів

СКЛАДАЙТЕ ДАТКИ НА

"ПРЕСОВИЙ ФОНД 'НАШОГО ЖИТТЯ'!

Звертаємо увагу, що від 1-го січня 1981 р. передплата "Нашого Життя" вносить 13.00 дол.

"OUR LIFE" Magazine (USPS 414-660) is published monthly — except July & August combined — by Ukrainian Women's League of America, Inc. at 108 Second Ave., N. Y., N. Y. 10003

Subscription in the United States of America \$13.00, half year \$7.00, single copy \$1.30.

COUNTRIES OTHER THAN U. S. (with the exception of South America) may send the subscription in their currency, which will equal the amount of 13.00 American dollars.

ПЕРЕДПЛАТА В США: річна ... 13.00 дол. піврічна 7.00 дол. Поодинокое число 1.30 дол.

КРАЇНИ ПОЗА МЕЖАМИ США (за винятком Південної Америки) можуть вплачувати у своїй валюті, в сумі яка дорівнює вартості 13.00 американських доларів.

Printed in U. S. A. by Computoprint Corporation, 335 Clifton Ave., Clifton, N. J., 07011 ©Copyright 1981 Ukrainian Women's League of America, Inc.

"Second-Class Postage Paid at New York, N.Y. and at additional
mailing offices" Return to "Our Life" Magazine, (USPS 414-660)
108 Second Ave. New York, N. Y. 10003
RETURN POSTAGE GUARANTEED

Взір до вишивання проекту Ірини (Орисі) Сеник, виконаний під час перебування в Мордовських таборах. Рисувала Ольга Трачук